

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, RUGPJŪČIO – AUGUST 13 2015 • Vol. CVI Nr. 95 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-12-15

ŠIAME NUMERYJE:

Barikados per širdį – 3 psl.

Verslo naujienos – 9 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Mano vasaros kelionė prasidėjo. Autobusas lėkte lekia iš Vilniaus į Kauną, bet nuo Kauno kelionę pasirinkau ne kaip įprasta – greitkelio, tačiau, ko gero, pačiu gražiausiu Lietuvos keliu – panemunėmis.

Jūs dar nesat važinę šituo keliu? Ohhhh... daug netekote.

Išvažiavus iš Kauno autobusas rėplioja į kalvelę, guviai leidžiasi į pakalnėlę, vėl į kalvelę... Miškas, pieva, vėl miškas, vėl pieva, Kulautuvos giria, staigus posūkis į kairę stačia nuokalne ties Vilkija. Didinga panorama. Rodos, leidiesi iš paties dangaus tiesiai ant Lietuvos. Net kvapą užgniaužia – kad tik autobusas nenusklestų tiesiog ant vos už kelių metrų nuo asfalto linijos staiga atsivėrusio Nemuno. Akys apglėbia tikriausiai ne vieną dešimtį kilometrų plataus jo vingio ir kvapą gniaužiančio savo grožiu slėnio.

Nedidukas, bet labai jaukus Vilkijos miestelis, vėl palei Nemuno slėnį, palei pušynus – Seredžius, Veliuona, Rau-

donės neogotikinė pilis, renesansinė Panemunės pilis, kurioje dabar įsikūręs prašmatnus restoranas ir viešbutis, o iš pilies bokšto galima pasidairyti ar neatjoja kryžiuočių pulkai. Toliau Skirsnemunė, kuri kadais visoje Lietuvoje garsėjo žolininku ir septynu ar tai Gadliausku, ar Garliausku... Jurbarkas, su ilgiausiu Lietuvoje tiltu per Nemuną, o iškart už jo jau jauti Rytprūsių aromatą. Čia vien tik raudonų plytų namai, visai kitokios nei kur kitur Lietuvoje jų formos, vos ne šimtmečio senumo išlikę imant-rūs gotišku šriftu užrašai, liudijantys čia buvus krautuvę ar valdžios įstaigą. Pro medžius akimirksniui šmėkšteli anas Nemuno krantas – ten jau Karaliaučiaus žemės.

– 7 psl.

Dailininkės kūryboje atsiskleidžia mįslingas pasaulis

LORETA STEFFENS

„Tikras menininkas išreiškia tai, ką galvoja, nebijodamas susidurti su amžiniais prietariais...“

– Auguste Rodin

Ši garsiojo skulptoriaus mintis gana tiksliai apibūdina New Yorko menininkę ir vizualinių instaliacijų kūrėją Ievą Mediodią. Ji pasaulį mato kitokią ir nebijo jo peritekti per savo prizmę. Menininkės kūriniai atspindi realybę susiliejusią su sapnais, kuri išreiškiama žiedinėmis formomis ir įsivaizduojamais žemėlapiams, kurie tartum sustingę transo būsenoje tarp praeities ir dabarties. Kaip apibūdina pati Mediodia, jos kūryboje turiniu tampa pats tapybos procesas, kuris yra jungtis tarp mąstymo ir jausmų. Menininkė stebi, kokios emocijos ją aplanko kuriant būtent tą kūrinį ir kokią reikšmę jis įgauna, kai viena dimensija tampa kita – mąstymo procesas perkliamas į meno objektą.

Studijų metais, paskatinta profesoriaus Kęstučio Zapkaus, Ieva pradėjo rašyti dienoraštį, skirtą savianalizei su tikslu pritaikyti tai kūrybai. Jos tėvelio meniškai įrištoje knygoje dailininkė pradėjo fiksuoti savo išgyvenimus, emocines būsenas, pojūčius, prisiminimus ir savo giliausias mintis. Visa tai padėjo menininkei atrasti save ir savo „kalbą“, kuri vėliau išsivystė į meno kūrinius. Mediodia pažymi,

Akrylas ir polimeras ant drobės, kūrinys „Untitled“ 2014 m., 48 x 48 colių dydžio.

kad tai ypač svarbu: „Galbūt tavo kalba yra fotografija, o galbūt – instaliacijos, ir nebūtinai tai turi būti tapyba, bet visa tai yra gyvenimiškai svarbu, nes tik taip tu galėsi išreikšti savo autentiškumą. Taip pat nepaprastai yra svarbu atsiminti kas tu esi, iš kur tu atėjai ir ką išgyvenai tam tikru laikotarpiu ir dienoraštis kaip tik ir yra tas pamatas, kuris mums padeda prisiminti, kas mes esame“.

– 4 psl.

Žmogus yra toks, koks pats save sukuria. – Jean-Paul Sartre

Mes vis dažniau analizuojame savąją informacinę erdvę, banddami išsiaiškinti, kokie leidiniai yra Lietuvos pusėje, o kurie – slapta, pusiau slapta arba net visiškai atvirai palaiko agresyvosios Rusijos interesus. Ši tema – labai svarbi. Budrumo prarasti nevalia net tuomet, kai padangėje nematyti nė mažiausio juodo debesėlio.

Keista tik tai, kodėl informacinių karų specialistai tokių analizių neskelbė žymiai anksčiau. Sakym, prieš dešimt metų. Nes Lietuvos priešų interesus ginančios žiniasklaidos Lietuvoje būta visais laikais. Nuo pat 1990-ųjų Kovo – 11-osios Akto paskelbimo. Tokių leidinių esama ir dabar; tokių leidinių bus ir po šimto metų.

Tad reikia džiaugtis, jog supratome: informaciniai karai – reikalas rimtas; ir nuo jų priklauso, išliksime ar žlugsim. Džiugu, kad jau keletą metų iš eilės ataskaitą apie mums nedraugiškus leidinius skelbia ir pagrindinė Lietuvos slaptoji tarnyba. Be oficialios valstybinių įstaigų pozicijos šiuo subtiliu klausimu išsiversti neįmanoma. VSD brėžiami apmatai su konkrečiais leidinių pavadinimais bei konkrečiomis Kremlių įsimylėjusiųjų pavardėmis reikalingi. Iš abstrakčių VSD pareiškimų nebūtų jokios naudos.

Tačiau pastebiu nieko gero nežadančią tendenciją: mes dažniausiai išsikimbame į atlapus tik tiems, kurie dirba atviromis kortomis. Vaizdžiai tariant, pastebime tik tuos, kurie dirba primityviai ir todėl yra mažiausiai pavojingi. Žinoma, primityviai amerikiečius keikiančių ir primityviai Vladimirą Putiną teisinančių taip pat negalima užmiršti: privalu žinoti, kokias „versijas“ jie mums bruka, kokius argumentus naudoja...

Ir vis dėlto svarbiausias mūsų tikslas – pažinti tuos, kurie subtiliai, išradingai, įtikinamai jaukia mūsų mintis. Juk puikiai užsimaskavusieji dažniausiai pažeria į „tiesą“ panašių abejonių ne primityviuose, neseniai susikūrusiuose leidiniuose, o įtakinguose lietuviškuose leidiniuose, kurių niekaip neįtarsi turint simpatijų Rusijos prezidentui.

Argi gali būti įdomu, ką rašo „ekspertai“ ar „šaukliai“? Atsiverti pirmąjį tokių leidinių puslapį, perskaitai pirmąsias po ranka pasitaikiusio teksto eilutes, ir pakraipa – akivaizdi. Aptinki Zigmo Vaišvilos pareiškimus, ir supranti, kas kuo kvėpuoja.

Žinoma, kartais verta pažiūrėti, kaip plūstami amerikiečių kariai, dislokuoti Baltijos valstybėse. Kremliaus propagandistų brukte brukama potekstė akivaizdi: Baltijos valstybės būtų laimingesnės, jei čia stovėtų rusiškos karinės bazės.

Sutikite: ir tiesmukiška, ir primityvu, ir banalu. Nėra ką analizuoti, nėra dėl ko ginčytis. Šių eilučių autoriui kur kas įdomiau būtų išgirsti išsamią analizę, kaip Lietuvos informacinių ir propagandinių karų žinovai vertina, pavyzdžiui, šandieninei Rusijai palankius režisieriaus Rimo Tumino pareiškimus ar prof. dr. Algirdo Degučio straipsnį „Lietuva liberalizmo ir rusofobijos gniaužtose“.

Knieti taip pat sužinoti, kaip vertinamas per vieną Lietuvos televiziją neseniai rodytas daugiaserijinis meninis filmas apie antrąjį Josifo Stalino sūnų. Kiek Lietuvos žmonių žiūrėjo šį filmą? Atmetimo ar supratimo reakciją sukėlė meninė juosta? Ar tikrai lietuviškoji televizija negalėjo apsieiti be ganėtinai patraukliai Stalino ir jo antrojo sūnaus paveikslus piešančio filmo?

Arba štai – dar vienas pavyzdys. Irytas.lt tinklalapyje rugpjūčio 4-ąją paskelbtas išsamus Indrės

Kodėl nederėtų keliauti į Armėniją ar į Kalnų Karabachą

GINTARAS VISOCKAS

Vainalavičiūtės pokalbis su Lietuvoje reziduojančiu Armėnijos ambasadoriumi Ara Aivazian. Nieko smerktino, kad „Lietuvos ryto“ žurnalistė kalbina šios šalies ambasadorių. Tokiais atvejais svarbiausia, kokie klausimai pateikiami – aštrūs ar abstraktūs?

Deja, Irytas.lt aštrių klausimų Armėnijos ambasadoriui nepateikė net tada, kai jų išvengti buvo neįmanoma. Viena medalio pusė – kai Armėnijos ambasadorius kviečia pasisvečiuoti Armėnijoje. Ir visai kas kita, kai oficialus Armėnijos diplomatas pakvietė lietuvius aplankyti Kalnų Karabachą, nors Kalnų Karabachas – Azerbaidžano teritorija.

Nenorintys žinoti, niekaip nesuvoks situacijos pavojingumo. O nežinantiems, bet norintiems žinoti priminsime: 1990-aisiais, kai byrėjo Sovietų Sąjunga, Kalnų Karabachas priklausė Azerbaidžanui, todėl Azerbaidžanui šiandien turėtų ir priklausyti. Bet šias žemes, padedama Rusijos ginkluotųjų pajėgų, Armėnija sugebėjo iš Azerbaidžano atplėšti jėga. Užėmė Kalnų Karabachą praliedama daug kraujo, omenyje turint ir civilių azerbaidžaniečių aukas, pavyzdžiui, Chodžaly mieste 1992-aisiais. Dėl Armėnijos – Rusijos agresijos Azerbaidžanas neteko 20 proc. savo žemių ir turi maždaug milijoną pabėgėlių, iki šiol negalinčių grįžti į savo gimtuosius namus. Milijonas pabėgėlių maždaug 10 milijonų turinčiai valstybei – sunki našta.

Beje, nė viena civilizuota, demokratinė Vakarų pasaulio valstybė nepripažįsta Kalnų Karabacho okupacijos. Kalnų Karabacho atplėšimas nuo Azerbaidžano – tai tas pat, kaip iš Moldovos atimti Padniestrę, iš Gruzijos – Abchaziją, iš Ukrainos – Krymą, iš Lietuvos – Vilniaus kraštą, iš Latvijos – Latgalą, iš Estijos – Narvą.

Azerbaidžanas šių metų vasarą laimėjo itin svarbią bylą Europos žmogaus teisių teisme Strasbūre. Europos žmogaus teisių teismo Didieji rūmai, paskelbdami nuosprendį byloje „Čiragovas ir kiti

prieš Armėniją“, pabrėžė, jog būtent Armėnija atsakinga už neteisėtą Azerbaidžano okupaciją ir karinį buvimą okupuotose Azerbaidžano žemėse.

Tad nuolanki Iryto.lt reakcija į Lietuvoje reziduojančio Armėnijos ambasatoriaus pakvietimą svečiuotis būtent Kalnų Karabache negali nestebinti. Prisimenate, kaip į Rusijos ambasatoriaus kvietimą aplankyti Krymą reagavo Vilniaus

meras Remigijus Šimašius? Jis labai taikliai pastebėjo: Krymą aplankys tik tuomet, kai svečiuotis pakvies oficialusis Kijevas. Panašiai privalome reaguoti ir į Armėnijos ambasatoriaus raginimą aplankyti Kalnų Karabachą: kai pakvies oficialusis Baku, tada ir atvyksime.

Dabar gi elgiamės nenuosekliai: Ukrainos, Gruzijos ir Moldovos teritorinis vientisumas mums – šventas reikalas. O į Azerbaidžano teritorinį vientisumą – nusišpjausti? Mums nė motais, kad Armėnijoje šiandien dislokuota gausi, puolamųjų ginklų į valias turinti Rusijos karinė bazė? Mums nusišpjausti, kad Armėnija nūnai – Rusijos marionetė Vladimirą Putino rankose?

Armėnijos ambasadorius tvirtina, esą Armėnija ir Armėnijos okupuotas Kalnų Karabachas – saugi teritorija lietuvių turistams. Bet ar gali lietuviai saugiau jaustis ten, kur dislokuotos Rusijos karinės bazės? Armėnijos ambasadorius teigia, kad Armėnija gali padėti lietuvių verslininkams susipažinti su Irano verslininkais.

Gal ir gali. Bet Lietuva ir tiesiogiai gali ieškoti partnerių Irane. Be kita ko, Irane gyvena gausi azerbaidžaniečių bendruomenė, todėl lietuvių verslininkams galbūt vertingiau ieškoti azerbaidžanietiškų ryšių?

Tad labai įdomu, kaip Armėnijos ambasatoriaus A. Aivazian raginimą lietuvius drąsiai svečiuotis Kalnų Karabache vertina mūsų informacinių ir propagandinių karų specialistai? Ar šis iš pirmo žvilgsnio nekaltas raginimas neatneš diplomatinės žalos, girdi, Lietuva nėra principinga valstybė?

Lietuva piktinasi, kai Prancūzijos, Italijos, Vokietijos parlamentarai susiruošia aplankyti Krymą, tuo pačiu sudarydami iliuziją, esą Krymas sugrįžo į Rusijos glėbį teisėtai.

Bet kai lietuviai kviečiami svečiuotis iš Azerbaidžano atimtose žemėse, – jokio lietuviško pasipiktinimo.

Lietuvos ambasadorė įteikė skiriamuosius raštus Ispanijos karaliui

Čikagos lietuviams gal bus įdomu sužinoti, kad buvusi LR generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė pradėjo eiti Lietuvos ambasadorės Ispanijoje pareigas. Liepos 27 dieną ji įteikė skiriamuosius raštus Ispanijos karaliui Felipe VI.

Po iškilmių vykusiame susitikime aptartos dvišalių santykių plėtos perspektyvos, galimybės glaudžiau bendradarbiauti daugiašalių santykių kontekste.

Skiriamųjų raštų teikimas vyko liepos 27-ąją – tą pačią dieną 1922 metais Ispanija *de jure* pripažino Lietuvos valstybę. Diplomatiniai santykiai su Ispanija atkurti 1991 m. spalio 7 dieną.

URM info

Ispanijos karaliaus rūmų spaudos tarnybos nuotr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$70.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Svarstau, kad broližadiškos musulmonų šiutų ir sunitų nesantaikos negalima nurašyti kokiam nors tamsumui ar nekultūringumui, nes štai civilizacijos lopšyje – Europoje airiai katalikai mušasi su airiais protestantais. Ideologija (įsitikinimas, įtikėjimas, tikėjimas) yra galinga jėga, ir tai tam tikra prasme esu patyrusi pati.

Istorija tokia. Sovietiniais laikais buvau aktyvi kultūros vartotoja, žinoma, sovietinės kultūros, kurioje inteligentai ieškojo ko nors pasakytą potekstę arba patys bandydavo tekste įkišti kokią nors slapta mintį, kurios negalėtų išbraukti cenzoriai, bet kurios tikrąją prasmę skaitytojas suprastų. Dėl to tais laikais susižavėjau dramos aktore Monika Mironaitė. Kai tapau jos gerbėja, ji jau buvo benueinanti nuo scenos, bet nueinanti ne todėl, kad išsisėmė, o todėl, kad sovietai jai uždarė duris į teatrą. Nors ji buvo garsaus sovietinio rašytojo Juozo Baltušio, komunisto iš įsitikinimo, žmona, dėl savo aštraus ir tiesaus charakterio pasakydavo ką nors ne taip, kaip tuo metu reikėjo. Be to, manau, ne paskutinė jos diskriminacijos priežastis buvo ir jos konkurenčių pavydas, mat ji tikrąja to žodžio prasme buvo to meto dramos primadona (pradėjusi garsėti dar prieš kariu Kaune), o jos bendradarbės, kultūros ministrų ir kitų aukštų pareigūnų žmonos, turėjo galimybių uždėti leteną ant jos teatrinės karjeros. Iš Nacionalinio dramos teatro ji buvo pašalinta vadovaujantis kažkokiais nereikšmingais kaltinimais, greičiau paskalomis. O be teatro ji negalėjo gyventi, ir jai beliko viena išeitis – pereiti į Rusų dramos teatrą, kur ji keliolika metų ir vaidino. Kadangi nebuvau šio teatro lankytoja, aktorės M. Mironaitės tuo laikotarpiu nepažinojau. Atgimimo apyaušryje ji turėjo galimybės grįžti į Nacionalinį teatrą, bet, žinoma, jau kaip buvusi primadona. Nors ir tuomet, kaip vėliau yra sakiusi, konjunktūra ją stabdydavo ir neduodavo darbo (neduodavo vaidmenų), kurio ji buvo taip išsiilgusi. Mat buvo priežastis, kodėl ji iš naujo papuolė į sovietų nemalonę – kai protestuodamas prieš žodžio ir minties laisvę 1974 m. į Vakarus išvyko teatro režisierius Jonas Jurašas, buvo kalbama, kad Monika Mironaitė surengė jam atsisveikinimo vakarą. Tas faktas man buvo labai reikšmingas, pasijutau tam tikra prasme bendramintė, suokalbinkė, nes kažkokiu būdu buvau patekusi į pritrenkiančio tiems laikams, paskutinio prieš emigraciją Lietuvoje statyto J. Jurašo spektaklio Kauno dramos teatre „Barbora Radvilaitė” generalinę repeticiją, kurioje buvo rodomas atkurtos Aušros Vartų Švč. Mergelės Marijos paveikslas. Vėliau paveikslas buvo uždraustas, o spektaklis iškarpytas.

Kai Nacionaliniame dramos teatre režisierė Irena Bučienė „pramušė” M. Mironaitę skirtą spektaklį „Makropulo receptas”, aš ją visame gražume pamačiau pirmą kartą. Anksčiau žinojau tik iš legendų, kurios sklido apie ją. Ir, žinoma, susižavėjau, spektaklį žiūrėjau keletą kartų. Po to kažkuriais kanalais sužinojau, kad dabartinės Prezidentūros rūmuose, kurie tuomet buvo vadinami Menininkų rūmais, vyks Monikos Mironaitės vakaras ir ji skaitys čigonų poeziją – čigonų dainų tekstus. Nors apie šį renginį nebuvo niekur skelbta oficialiai, didžioji rūmų salė buvo pilna.

Neseniai per Lietuvos radiją išgirdau, kad yra Stendalio kompleksas, toks psichologinis ar gal ir psichinis sutrikimas, kai žmogus, gilus dailės žinovas, ilgai žiūrėdamas į garsias menininkų drobes, patiria tam tikrą jausmų šoką – prieš paveikslą jis ver-

Barikados per širdį

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

kia, jam pradeda stoti širdis, trūkti oro. Kai kas panašaus ištiko mane, tik man nei širdis stojo, nei oro trūko, bet verkiau – ir praverkiau visą tą valandą ar daugiau, kiek truko Monikos (pokario Lietuvoj turbūt tik viena Mironaitė ir tebuvo užsipelniusi teisę vadintis vardu – Monika; visos kitos sovietinės įžymybės buityje trumpai buvo vadinamos pavardėmis – Baltušis, Marcinkevičius, Venclova, Avyžius ir kt., o ji buvo Monika) rečitalis. Ir nieko su savimi negalėjau padaryti, nors man buvo labai gėda prieš aplinkinius, nes tokį jausmingumą paprastai lydi ir labai nemalonūs fiziniai reiškiniai – varva nosis, todėl turi nuolat šnirpsti ir valytis varveklus bei sausinti ašaras, kurios tiesiog srūva tau ant krūtinės. Taip, esu sentimentali ir dažnokai tokiais atvejais paaša-

maskavo partizanų šnipą. Vyko rinkimai. Tokiu metu partiniai darbuotojai iš Vilniaus buvo siunčiami į provinciją jų stebėti. Baltušis buvo pasiūstas į nuošalų, atrodo, Kėdainių rajono kaimą ir apgyvendintas mokykloje, kur rytą turėjo vykti balsavimas. Jį pasitiko ir lydėjo vietos komjaunimo sekretorius. Naktį Baltušiu kažkas sukėlė įtarimų, ir jis, paskambinęs į Vilnių, pranešė, kad tas komjaunimo sekretorius greičiausiai yra partizanų ryšininkas. Vilnius į Baltušio kuruojamą rinkimų apylinkę atsiuntė rusų kariuomenę, kuri apsupo mokyklą ir suėmė komjaunimo sekretorių.

Ar Baltušio nervai neišlaikė, ar iš tikrųjų tą rinkimų apylinkę būtų sprogdinę partizanai, dabar jau niekas nebeapasakys, bet Baltušis tą savo poelgį pateikė didžiudamasis, kaip ypatingą savo nuopelną. Ir aš pirmą kartą jų namuose susigūžiau, – kur aš papuočiau...

Monika kartą nusistebėjo, kodėl aš į ją niekaip nesikreipiu. Aš jai pasakiau, kad nežinau, kaip kreiptis. Ji pasakė: „Sakyk – drauge Monika” (taip buvo įprasta vadintis sovietinėje aukštuomenėje). „Kad man liežuvis neapsiverčia jus vadinti drauge”, – atsakiau (kreipimasis „ponia”, supratau, jai nepatiktų). Kadangi ji buvo pasakojusi, jog jos motina turi kažkiek švediško kraujo, o ji pati švedų dramaturgo Ibseno pjesėje „Nora” buvo vaidinusi pagrindinį Noros vaidmenį ir išgarsėjusi, pasakiau, kad į ją kreipsiuosi švediškai – „fru Monika”. Ji sutiko.

Nors su Monika mes nepolitikuodavome, kalbėdavome tik apie jos gyvenimą – vaikystę, tėvus, jos aistringą jaunystę Kaune, sunkią meilę ir santuoką su aktoriumi bei režisieriumi Algirdu Jakševičiumi, apie dukters Dag-

nės gimimą ir vyro mirtį pirmuoju bolševikmečiu, apie suartėjimą su Baltušiu po karo, kai jis buvo Radijo komiteto pirmininkas, bet vis dažniau prasiakišdavo, kad ji yra partinio nomenklatūrininko žmona – pasakodavo apie tuos laikus, kai Baltušis buvo Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas... Ir tada, ir dabar jie buvo specparduotuvių ir specpolitiklinių vartotojai – sovietinis elitas. O „perestroika” (persitvarkymas) Lietuvoje jau siautėjo – įsikūrė Sąjūdis, ir buvimas Baltušių namuose vis sunkėjo.

Mano tarnystė jau buvo pasibaigusi, kai Baltušis 1988 m. Katedros aikštėje, kur viešai, valdžios leistame mitinge, Lietuvos atstovus išlydint į Maskvą, SSRS Aukščiausiosios Tarybos suvažiavimą, prasi-veržė laisvės vėjas, pagrūmojo amerikonomams: „Šalin rankas nuo Lietuvos”... Paskui pirmasis Sąjūdžio mitingas, pirmasis suvažiavimas, kaitinę mūsų tautinius jausmus... O 1991 m. Sausio 13-ąją Baltušis – buvo kartu su „jedinštvininkais” ir sovietų kariuomene. Monika, jo žmona, buvo savo vyro, Baltušio, pusėje...

Su kiekvienu panašiu įvykiu įkvėpimas rašyti dramą apie Moniką vis mažėdavo. Pagaliau mirė ir abu Baltušiai... Ir štai jau artėja trys dešimtys metų, kai mane kaip koks vėžys graužia sąžinė, kad pasižadėjimo Monikai neišpildžiau. Bet nieko negaliu su savimi padaryti – mano širdį suskaldė barikados, o Monika atsidūrė kitoje jų pusėje.

Juozas Baltušis ir Monika Mironaitė

Kamanė.lt

roju, o čigonų tekstai yra labai romantiški, todėl tą kartą Monika mane tiesiog sugniuždė.

Po to vakaro ėmiau regzti mintį apie ją rašyti. Bet tai ir gąsdino – ji tokia didelė, o aš tokia maža... Kaip man prieiti prie jos? Ilgai svarsčiusi vis dėlto ryžausi ne skambinti, o parašyti laišką ir išdėstyti savo pagėidavimą ir siūlymą. Aš pasisiūliau jos namuose nemokamai keletą mėnesių pabūti tarnaitė, kad galėčiau ją stebėti ir su ja laisvu laiku kalbėtis, o galų gale ką nors parašyti – gal seriją straipsnių, o gal ir knygą.

Ir ji, Didžioji Monika, sutiko žaisti mano pasiūlytą žaidimą. Tvarkydavau jos butą, skalbdavau, virdavau pietus, kadangi Monika tokių darbų nemėgo ir šią pareigą mielai perleido man. Mat ji buvo iš aukšto Smetonos laikų valdininko šeimos su tarnaitė – jos tėvas buvo Veterinarijos departamento Žemės ūkio ministerijoje viršininkas ir kunigo Vlado Mirono, kuris vienu metu buvo ministeris, brolis, o mama – irgi ne virtuvės ponija, jaunystėje kažkur Rusijoje buvusi perspektyvi dainininkė, kuriai buvo žadama kerinti solistės karjera. Taigi aš Monikos namuose buvau laukiama. Su ja buvo įdomu. Buvo įdomu su jais abiem. Jie abu buvo tiesiog fantastiški pašnekovai ir kompanionai, kiekvieno žurnalisto ar rašytojo svajonė. Mano – svetimo žmogaus – akivaizdoje jie dargi lenktyniaudavo sąmoju. Kiekviena diena jų namuose buvo kaip koks stebuklingas nuotykis. Grįžusi namo savo dieną nuodugniai aprašydavau.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Dailininkės kūryboje atsiskleidžia mįslingas pasaulis

Atkelta iš 1 psl.

Menininkės darbai iškyla iš abstrakčių dažų išsiliejimų, pereina per įvairias kūrybos fazes ir tampa galutiniu kūrinium. Pirminė darbo fazė tapybos paviršiuje išlaiko nešvarumą ir skystumą – įteisi-na moterišką rankos judesį (gestą) be jokio logiško išankstinio užmanymo. Tolimesniame kūrybos procese peršviečiami tapybos sluoksniai yra derinami su piešimu, tuo būdu paviršius tampa sudėtingesne sistema išaugusia iš paprastos taisyklės – šiuo atveju dažų dėmės. Tai procesas, reikalaujantis detalaus susikaupimo ir nuoseklumo. Ieva mato savo paveikslus kaip piešinius ir atvirkščiai. Kartais menininkė sukuria trijų dimensijų darbus su intencija, kad jos paveikslas taptų vizualia instaliacija, paliktų savo rėmus ir „išsibarstytų erdvėje“. Tokia sintezė su įvairiomis medžiagomis suteikia daugiau laisvės peržengti tradicines tapybos supratimo ribas. Ievai Mediodia yra svarbu būti atvirai įvairioms kūrybos galimybėms, panašiai kaip mokslo laboratorijoje, kai galutinis kūrinio rezultatas ir reikšmė atsiranda iš ieškojimų.

Norėdama pabrėžti asmenybės nepastovumo būsenas, dailininkė bando sukurti išbarstytą ir kartu susiliejusį praeities, dabarties ir ateities laiko pojūtį. Ji tai perteikia abstrakčiais ir figuratyviais fragmentais, išsimėčiusiais po visą paviršių. Mediodia naudoja meninės išraiškos priemones ir medias, kurios padeda sukurti panašią kaip muzikoje aplinką – skaidrią, bet tuo pačiu metu perteikiančią sapnišką erdvės ir laiko būseną. Menininkė teigia, kad jos sukurtas paveikslas turėtų išlaikyti kompozicinę visumą – sudėtingą sistemą, kuri yra kūrimo ir byrėjimo vienybėje, ir kuri yra tuo pat metu pristatomos ir ištrinamos akimirkos užfiksavimas. Kiekvienas kūrinys yra „žemėlapis“, kaip išorinio pasaulio kontekstų, perleistų per jos vidinę prizmą ir atmintį, atspindys.

Ievos Mediodia idėjų šaltinis yra įvairios informacijos priemonės. Ji dažnai perkelia mokslines ir šiuolaikines hipotezes į savo kūrinius. Viena tokia hipotezė sudominusi menininkę – neurogenezė (naujai susikūrę neuronai gali keliauti po smegenis, sukurdami naujas nervines sistemas). Ieva į tai žiūri kaip į savo pačios išgyvenimų metaforą – gyvenimą toli nuo gimtinės, gyvenimą svetimose šalyje – kaip neuronų judėjimas tarp sinapsių (neuronų morfologinės jungtys, kuriomis nervinis impulsas iš vieno neurono plinta į kitą – Red.), taip ir jos pačios tarpkultūrinis judėjimas – fiziškai ir psichologiškai. Šia teorija ji remiasi ir kūryboje. Kai menininkė tapo, naujos sąsajos ir ląstelės yra nuolat sukuriamos kaip viso šio proceso rezultatas. Arba kaip menininkė apibūdina savo kūrybinį procesą: „Mano proto, mano rankų ir kūno judesių kuriamas paveikslas jaučiamas kaip viena jungtinė patirties sfera“.

Ieva Mediodia gimė ir užaugo Kaune, kur baigė J. Naujallio menų mokyklą. 1987 metais įstojo į Vilniaus Dailės akademiją, kurią sėkmingai baigė, o 2001 metais baigė Hunter kolegiją New Yorke. Menininkė pastoviai kuria ir ekspozicijas savo kūrinius asmeninėse ir jungtinėse parodose ne tik žymiausiose JAV galerijose, bet ir daugelyje Europos šalių – Lietuvoje, Prancūzijoje, Italijoje, Anglijoje. Dailininkė Ieva Mediodia yra apdovanota George Soros organizacijos premija, taip pat Westerly Trust (Londonas) ir Graf Travel

Menininkė Ieva Mediodia mene surado save ir savo kalbą.

Gerard Malanga nuotr.

(New Yorkas) premijomis.

Šiuo metu menininkė gyvena ir kuria New Yorke ir Lietuvoje.

– **Esate užaugusi Lietuvoje, Kaune. Kokie keliai Jus atvedė į JAV?**

– Taip, augau Lietuvoje. Žvelgiu į savo vaikystę ir paauglystę ir matau tą laiką pilną spalvų, emocijų, romantikos, idealizmo. Buvau „rimtas“, intravertiškas vaikas. Labai anksti buvau įvesta į meno labirintus. Tuomet dar buvo tarybinė Lietuva. Mano mama, būdama neeilinė asmenybė, sugebėjo sukurti namuose atskirą pasaulį, kuriame menas buvo pagrindinis traukos taškas. Tai buvo, sakytum, poetiška aplinka, gal kiek teatrališka, atsiribojusi nuo tos kitos, ideologinės realybės, kuri tvyrojo už namų sienų. Dažnai garsiai grodavo simfoninės muzikos plokšteles. Prisimenu kambarį, skirtą muzikos klausymui, apstatytą senomis skulptūromis ir antikvariniais krėsmais; kuriančią mamą (Zina Jockutė-Martinaitienė) prie ant sienos prikauto didžiulio rėmo, kur ji siūlais „ištapydavo“ didžiausius darbus; ir – krūvas tapybos drobių atremtų į sienas.

Namuose lankydavosi tapytojai Antanas Mar-

tinaitis, Arūnas Vaitkūnas ir kitos įdomios asmenybės. Su mama eidavome pas Liudą Truikį, mįslingą operos scenografa, kuris domėjosi Rytų kultūra.

Kaune buvo toks rimtas kino teatras „Santaka“ – dar visai jauna paauglė gilinausi į kiną ir tokių įžymių režisierių kūrybą kaip Fellini, Tarkovsky... Pamenu save vaikystėje dažnai būnant vieną, spalvinančią savo fantazijas, būtinai muzikos fone. Ir mano staslas visada būdavo nukrautas dažais ir teptukais. Įeidavau į savotišką transo būklę. Toks maždaug trumpas įvadas į tą buvusią mano realybę.

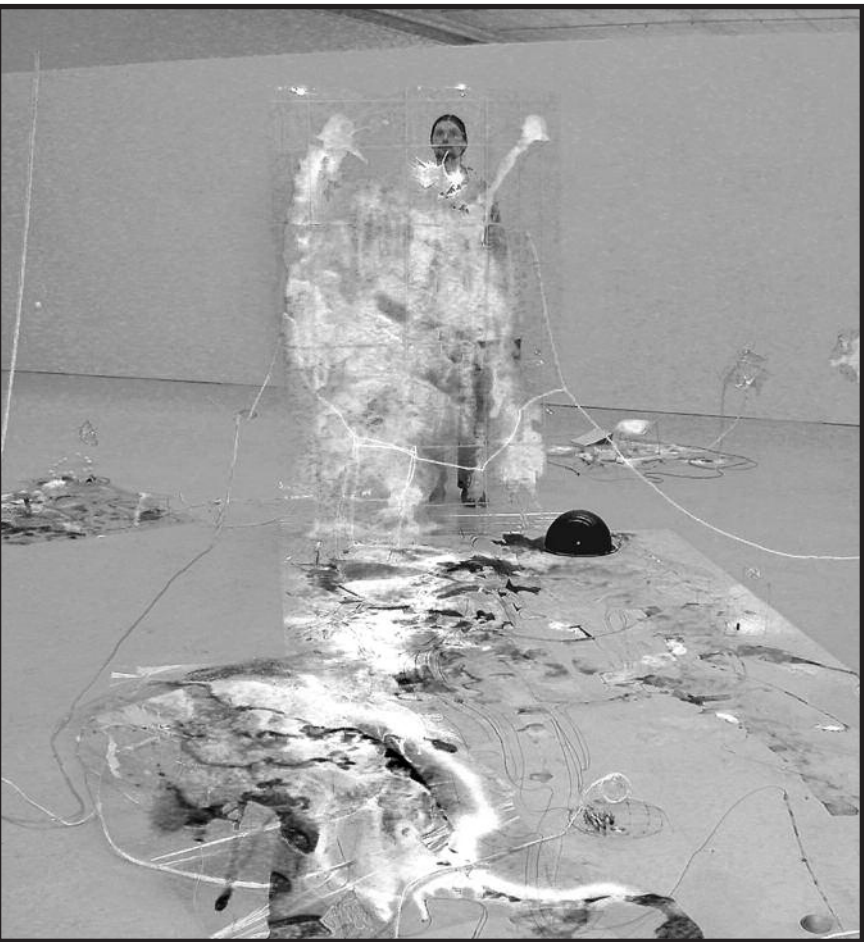
Vėliau norėjau eiti į meno mokyklą, po to – į Vilniaus akademiją studijuoti tapybos. Būdama aštuoniolikos metų išvažiavau studijuoti ir gyventi į Vilnių. Turėjau tikslą surasti tuos ženklus kūryboje, kurie būtų būdingi tik man. Kartais tie ženklai pasimesdavo kažkur tarp tradicinių žinių ir taisyklių Akademijos koridoriuose ar kitų asmenybių įtakose. Lietuvoje „rimtam dailininkui“ integruotis į dalyvavimą viešai su savo menu kaip buvo, taip ir daug maž dabar, išliko nesuprantama be tų studijų, be institucijų, kaip tada vadinamų Parodų rūmais...

Praėjus metams nuo įstojimo į Akademiją prasidejo Sąjūdis ir politinis perversmas. Profesoriai buvo keičiami, ir nauja studijų struktūra dar buvo tarpinėje formavimosi stadijoje, kaip ir visa kita šalyje. Atrodė laikas slinko be aiškumo toje transformacinėje būsenoje. Bet, beveik paskutiniaisiais studijų metais iš New Yorko atvažiavo Kęstutis Zapkus. Ir staiga pasidarė labai įdomu. Man tai buvo naujas brandos etapas tapyboje. Per jo dėstymo metodiką supratau, kad pirma reikia pradėti nuo savęs – nuo savo suformuoto mąstymo, kurį turėjau perfiltruoti, paanalizuoti ir net pakeisti.

Išorinės sąlygos: ar tai būtų meno mados, kitų asmenybių požiūriai ir gyvenimai, ar bendras mentalitetas ar įvykiai – tas neturėtų užgožti autentiškų kūrybinių galių, kas eina iš paties vidaus. Ten, viduje, yra tokia užrašų knyga – atmintis nuo vaikystės, išrašyta kūne ir sieloje. Ir, jei pats išsiaiškini, kad viduje esi koks nors neminimalus ar neracionalus, tai galbūt esi linkęs į jausmingumą ir stengiesi išryškinti tai, kas esi.

Mišrios technikos kūrinys „Plasmatic Detritus“, 2004 m.

Eksperimentuodama leva Mediodia surado ryškių spalvų skysto akrilo dažus ir įvairius peršviečiamus plastikinius paviršius – medžiagas, su kuriomis puikiai sekėsi persišviečiančiais sluoksniais perteikti savo būsenas. Mišrios technikos instaliacija „Migratory Neurogenesis“, 2001 m.

Po 6 mėnesių K. Zapkus išvyko, bet jis paliko būdus kitokiam mąstymui ir – aiškumą. Taip pat susibūrusią mūsų studentų grupę, kūrybinį judėjimą, „Vilniaus 12“, po to – „Geros blogybės“ (pernai Vilniaus Jono Meko Centre vyko Laimos Kreivytės kuruota paroda prisimenant tą laikotarpį, pavadinta „Inversija – Blogos gėrybės“). Tą laiką tarpą (1992–1995 m. Vilniuje) prisimenu kaip patį įdomiausią ir prasmingiausią. Kurį laiką buvau įsitraukusi į šią grupę, kurioje mes rodėme objektus ar tapybos darbus, labai skirtingus vienas nuo kito. Ir norėjome tą individualumą pabrėžti. Drąsiai bandėme naudoti mišrias medias, emocionaliai ar konceptualiai išsakyti savo pozicijas. „Nusimetinėjome“ nustatytus tuometinius „gero kūrinio“ kriterijus. Mus jungė nekonvencionalus požiūris į grupinį darbų išstatymą: pats parodų surengimo tikslas buvo provokuoti žiūrovą, įvairiau mąstyti. Atrodė, svarbu ieškoti esamo laiko ženklų, padaryti pertrauką nuo besikartojančių nacionalinės mokyklos arba socrealizmo tradicijų, o gal įpročių.

– Kaip ilgai gyvenate New Yorke? Kaip šis miestas priėmė Jus ir Jūsų kūrybą?

– Aš bandau prisiminti, kas buvo prieš maždaug 17 metų, kai šalies vidiniame gyvenime dalykai atrodė ganėtinai liūdni ir tamsoki: žmonėms galą su galu sudurti buvo kova. Be abejo, niekam „kultūrintis“ jau buvo nebeįdomu. Pati jau kurį laiką tapiau neturėdama dirbtuvių. Ir mano pačios įvykių horizonte darėsi aiškiau, kokį darysiu ėjimą. Dailininkai puolė kurti video meną, kad išreikštų tas liūdnas nuotaikas. Pati jaučiausi, kad esu kitokioje realybėje, nei toje, kurioje buvo pateikta. Ilgėjausi kitokios aktyvios meninės terpės, kokios galima gauti tik New Yorke.

Sustabdyti inspiracijos, kuri išaugo studijuojant pas Kęstutį Zapką, buvo neįmanoma. Jaučiausi, kad nepabaigiau pradėto įdomaus darbo. Dar daugiau ilgėjausi išbandyti naujus kelius tapyboje. Išvažiavau į New Yorką su be galo pozityvia energija ir mintimi, kad viską pradėsiu iš naujo.

Važiavau pas „kolegas“, kad ir mirusius, bet jau ne reprodukcijose – pas Andy Warhol, pas Jackson Pollock, pas New Yorko XX a. abstrakcionistus ir modernistus ir nesuskaičiuojamas galerijas, pilnas šlamšto ir kartais įdomiausių idėjų, knygynus, MOMOA (New Yorko Museum of Modern Art – Red.) ir Metropoliteno (New Yorko Metropolitan Museum of Art – Red.) lobynus, pas visokių krypčių meną, keistuolius, pas įvairias tautybes su įvairiomis virtuvėmis ir tiesiog į didmiestį, pulsuojančią dabartimi, kurioje sutelpa visi laikai, tarsi kvantinėje fizikoje – visiškas kultūrinis šokas. Bet jaučiausi, kad jau ten buvau seniai. Pradėjau studijuoti Hun-

ter kolegijos magistrantūroje. Pagrindinis mano motyvas – pagaliau dirbti didelėje, baltoje studijoje Manhattano viduryje, kas beveik neįmanoma. Šiuo metu kartais net pavydžiu sau, kiek daug turėjau to entuziazmo...

Turiu pasakyti, kad išvažiavau į New Yorką savo jėgomis. Bet, tiems, pirmiesiems žmonėms, kurie mano norą tobulinti savo kūrybą, „pirmuosius ėjimus“ New Yorko linkme vienaip ar kitaip parėmė ar padrašino, būsiu visuomet dėkinga: Margo Maxwell MacDonald (meno rėmėja Lietuvoje iš Londono), Kęstutis Zapkus, šiltai mane priėmę New Yorko lietuviai Laima Michailovich ir Povilas Debesis. Turėjau su kuo bendrauti – su dviem „kietais“ menininkais Juliumi Ludavičiumi ir Aidu Bareikiu, jau kurį laiką gyvenančiais New Yorko „džiunglėse“.

New Yorko mieste gyvenau nuo 1996 metų, o šiuo metu gyvenu aukštutiniame New Yorke, Hudzone. Galiu pasakyti, kad aš New Yorką priėmiau kaip savą miestą, tai ir jis mane turėjo pri-

imti kaip savą. Be abejo, teko sukaupti daug energijos, kad galėčiau išgyventi, užsimokėti už mokslą. Tą pradžią kažkuria prasme galima lyginti su ėjimu į džiungles – ten prisitaikyti ir išgyventi.

Po 6 metų buvimo New Yorke viena iš rimtų New Yorko galerijų – Annina Nosei – pakvietė bendradarbiauti. Tuo metu galerija buvo orientuota į moterų meno pristatymą. Puikiai atsimenu – buvo saulėta diena, ėjau į susitikimą Chelsea su garsia meno agente, po pažastimi nešdamasi savo darbų nuotraukas ir parodų katalogus. Ji, valgydama savo salotas, žiūrėjo į visą tą mano netvarkingą *portfolio* ir su itališku akcentu aikčiojo, kaip jai viskas patinka.

Įsitraukiau į New Yorko meno pasaulį. Pajutau, kad pagaliau skinu savo darbo vaisius. Galiu pasakyti, kad nuo 2001 iki 2007 buvo vienas iš įdomiausių ir produktyviausių laikotarpių visoje mano 20 metų kūrybinėje veikloje.

– Ar sunku buvo surasti savo meninį identitetą? Savo kūrybinę nišą?

– Atsimenu vieno profesoriaus pastabą iš Hunter kolegijos laikų: „Kodėl jūs, iš Rytų Europos, darbai tokie ‘sunkūs’ savo turiniu ir spalvų koloritu? Juk sunkumas ar kokie nors rimti dalykai turi didesnį poveikį, jeigu jie nenusakomi ir nerodomi kaip sunkūs, galbūt jie turi apgaulingai lengvą paviršių, gal net skaidrų“. Analogą galėčiau surasti „The Beatles“ dainos „Because“ paprastame sentimente, kuris iššaukia būtent tą jausmą: „Because the sky is blue it

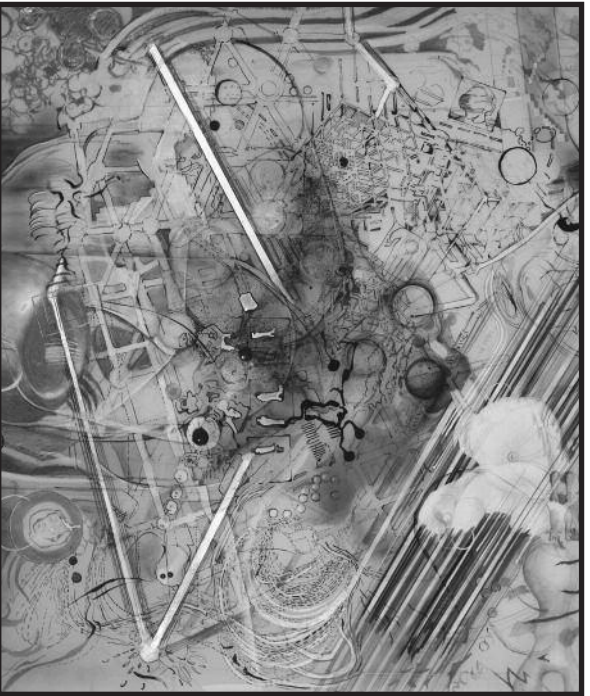
makes me cry“.

Mano tapyba New Yorke pasikeitė būtent į tokia pusę. Idėjos apie fizinį kūną kaip statiską apvaskalą, tapomą tirštomis skulptūriškomis faktūromis perėjo į lengvą, judantį, eterinį ar „mentalinį“ pavidalą. Nu-stojau tepti drobes su aliejiniais dažais. Tai buvo visų išmokytų tradicijų atsikratymo pradžia. Eksperimentuojant pagaliau suradau nebrangius (labai svarbu!) ryškių spalvų skysto akrilo dažus, skirtus aerografui ir įvairius peršviečiamus plastikinius paviršius, kurie taip pat buvo nebrangūs – jaučiau, kad suradau medžiagas, su kuriomis puikiai sekėsi perteikti persišviečiančiais sluoksniais savo būsenas – matricos tipo kompozicijas.

Tuo metu ieškojau pabrėžtinio „lengvumo“, per tokį trapų gestą, būdingą „silpnajai lyčiai“, priešpasytą „fališkam“ heroizmui – jėgos dominavimui, kaip estetiškai teisingai tradicijai mene. Gal kaip pavyzdys būtų du skirtingi gestai: didžiulio teptuko paliktas užtikrintas tirštas gestas, kaip Willem De Koonig, vietoj skysto skaidraus dažo, trapijai išpildo ar pataškymo ant paviršiaus, kaip Helen Frankenthale.

Išmečiau praktiškai viską, ką sukūriau per 4 metus Hunter, tik pasilikau paskutinių metų darbus. Aš supratau, kad kažkuriuo metu kūryboje man reikia išsilaivinti iš bet kokių tradicijų ar mokytojų. Gerai, kai juos visus turi, tai yra kuo „atsikratyti“ ir žiūrėti, kas bus. Atrodo, kad tai gana painus, „nesaugus“ kelias, bet turbūt duodantis įdomių rezultatų.

Šiais laikais menas yra labai priklausomas nuo marketingo. Tai painu. New Yorke yra be galo daug galerijų, ir jų pagrindinės intencijos yra tik parduoti. Menininkui yra be galo smagu, kai kūrinys yra įvertintas – už jį neblogai sumoka. Deja, nemažai galerijų tyliai užsidaro. Visada turi būti su savo vidine konstanta – nesimėtyti į šonus. Yra aišku, kad kuriu dar-

Grafitas ir akrilas ant Mylar popieriaus: „Tempest Discharging“, 2012 m., 36 x 36 colių dydžio.

bus sau, kad jie būtų įdomūs man pačiai, tuo būdu įprasminu praleistas valandas šitoje erdvėje, tada juos „atiduodu“.

Nukelta į 15 psl.

Akrilo ir uratano drobė „Solar Conjunction“, 2009 m, 60 x 120 colių dydžio.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Atsisveikinimas su Miško broliu Uosiu

s.v. ps. Algimantas Vaitkevičius-Lapinas

Šią skausmo valandą visų Miško brolių vardu reiškiu gilią užuojautą sesei Eleonorai, sūnui broliui Petrui su žmona Lorilyn ir visai Šalčiūnų giminei.

Atsisveikindamas su broliu Juozu Šalčiūnu pagarbiai priminsiu jo nuopelnus Lietuvii skautų brolijai. Brolis Juozas Šalčiūnas buvo apdovanotas Geležinio Vilko ordinu. Tai aukščiausias Lietuvii skautų sąjungos apdovanojimas. Taip pat jis buvo „Lituanicos“ tuntininkas ir pakeltas į vyresnius skautininkus.

Skrendu mintimis į, atrodo, ne tokią tolimą praeitį. Sunku pačiam patikėti, kad jau praslinko daugiau kaip keturiasdešimt penkeri metai nuo mano pirmojo susitikimo su broliu Juozu. Man, dar jaunam geltonšlipsis skautukui, brolis Juozas, apsirengęs tvarkinga, puikiai išlyginta jūrų budžių uniforma, teisingai dėvintis jūrų budžių skrybėlę, padarė nepaprastai gilių įspūdį.

Jo didinga asmenybė buvo plačiai žinoma tarp Čikagos Lietuvii skautų. Jo sugebėjimas vadovauti buvo įgimtas ir beveik nereikalaujantis pastangų. Jis visus lengvai įtraukdavo, net ir labiausiai užsispyrusius brolius.

Kai brolis Juozas prisiėmė atsakomybę vadovauti oro skautams, beveik akimirksniu oro skautai tapo šauniais skautais, pavyzdžiu kitiems. Jo vadovavimo stiliui buvo būdingas aukštų siekių kėlimas, jis sugebėdavo visus nuteikti taip, kad skautai turi įgimtą galimybę užduotis atlikti gerai ir pasiekti visų išsikeltų tikslų.

Septyniadešimtaisiais brolis Juozas sutiko įkurti naują skautų draugovę. Aš kartu su vienuolika kitų šešiolikmečių aš buvau įtrauktas į šią, Miško broliais pavadintą skautų draugovę. Vienas pirmųjų draugovės uždavinių buvo surinkti pasiūlymus draugovės uniformai. Svarbiausia –

Miško brolių draugovės broliai laidotuvių metu (iš k.): Algimantas Vaitkevičius, Arūnas Buntinas, Arūnas Tamulaitis ir Linas Paužuolis.

nauroji uniforma turėjo atitikti LSS nuostatus. Brolis Juozas, išklauses mūsų siūlymų, – nuo skirtingų antpečių iki žalių berečių, – galutinį sprendimą padarė pats. Jo išakymas buvo toks: Miško brolių uniforma bus gilesnės spalvos, su gintaro spalvos kaklaraiščiu, fetros bus dėvimos ant kairiojo peties, ant dešinės rankovės – Gedimino stulpai. O! ir turėsime lazdas, kaip skautai kadaise turėjo Lietuvoje.

Gerbdamas Lietuvos laisvės kovotojų pavyzdį ir jų narsumą, brolis Juozas įsakė visiems pasirinkti slapyvardžius. Brolis Juozas pasirinko Uosio slapyvardį. Nustebau, kaip jo slapyvardis tiko jo charakteriui. Tiems, kurie nežinote, pasakysiu, kad uosio medis yra tiesus, stiprus, nelinkstantis. Lygiai kaip ir brolis Uosis: tiesus,

tvirtas ir nepalenkiamas.

Mes buvome pirmoji Miško brolių laida. Po mūsų – dar daugiau kaip penkiasdešimt. Jis mums įteigė savo vadovavimo principus: sąžiningumą, žodžio tesėjimą ir drausmingumą. Jo tvirti skautavimo ir vadovavimo principai išauklėjo mus geresniais skautais ir geresniais vadovais.

Per mano daugiau kaip 20 metų tarnybą kariuomenėje nuolat jčiau jo vedančią ranką, ausyse aidėjo jo žodžiai: „Atlik visus uždavinius geriausiai, kaip tik gali“.

Jis buvo mus įkvepianti jėga – vadovas, Miško brolių įkūrėjas. Jo sukurta Miško brolių skautų draugovė siekė pažinti Lietuvos partizanų istoriją. Jo dėka ir jam vadovaujant tapome ne tik geresniais skautais ir vado-

vais, svarbiausia – geresniais piliečiais ir tvirtesniais vyrais. Štai koks jo palikimas.

Jo garbei Miško brolių skautų lelijėlėje įamžinome brolio Juozo slapyvardį. Niekada nebus kito Miško brolių vado – bus tik jo pavaduotojai, Uosio slapyvardis niekada nebus naudojamas kitų. Jis buvo nepakeičiamas vadas.

Kai ateis mano eilė stovėti prieš Dangaus vartus, esu tikras, kad šalia šv. Mykolo Arkangelo sargyboje stovės ir mane pasitiks Uosis. Tikiu, kad tik Jam nusprendus man bus leista įeiti pro Dangaus vartus.

Iki tol ilsėkis Viešpaties ramybėje, mano Vade, mano Mokytojau, mano geras Drauge ir labiausiai – mano Broli skaute.

Broliai Linas Paužuolis ir Algimantas Vaitkevičius atsisveikinimo metu stovi sargyboje prie a. a. Juozo Šalčiūno laidojimo urnos.

J.v.s.fil. Taiydos Chiapettos nuotraukos

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

Draugo fondas
4545 W. 63rd St., Chicago, IL
60629 • tel: 773-585-9500

www.draugofondas.org

Kur iš marių saulė kyla, kur į jūrą saulė leidžias

Pajūrinė zunda – saugojama įstatymais.

Atkelta iš 1 psl.

Rytprūsių tradicijos jaučiamos kiekviename kelio metre – dešimtis kilometrų besitęsiančios medžių alėjos, beržai ar tuopos iš abiejų kelio pusių. Viešvilė, Rambynas – Lietuvos gandrų sostinė – vos ne kiekviename medyje gandalizdis su jame stirksančią gandrų šeimynėlę. Šilutėje – kaip kitame pasaulyje – prūsų dvasia kiekviename žingsnyje. Klaipėdoje didžiulis mūsų autobusas grakščiai įrieda į keltą. Vos kelios minutės keltis per Kuršių marias, palydint godžių žuvėdrų akių, darniai ir ramiai nuančiai pūkši kelto variklis.

Ir jau esam Neringoje. Net šiurpas nukrato vien pagalvojus, jog kažkam buvo likusi mintis vietoj kelto pastatyti šioje vietoje tiltą. Verslininkų cinizmas – ne kitaip. Dėl pinigų bet kam jie gali ryžtis. Gerai, kad JUNESCO Pasaulio paveldo saugotojai tryptelėjo kojomis – jokių būdu. Kitaip išbrauks visą Neringą iš Pasaulio kultūros paminklų sąrašo – ir bus baigta.

Ir jau esam Neringoje. Net šiurpas nukrato vien pagalvojus, jog kažkam buvo likusi mintis vietoj kelto pastatyti šioje vietoje tiltą. Verslininkų cinizmas – ne kitaip. Dėl pinigų bet kam jie gali ryžtis. Gerai, kad JUNESCO Pasaulio paveldo saugotojai tryptelėjo kojomis – jokių būdu. Kitaip išbrauks visą Neringą iš Pasaulio kultūros paminklų sąrašo – ir bus baigta.

Susigėdę nutilo kaip mat. Bet ar ilgam?

Sako, kad šita vasara visiems, kurie gyvena iš viešbučių ar kambarių nuomos vos ne katastrofiška: verkia Palangos, Šventosios, visos Neringos restoranai, kūkčioja poilsio namų savininkai, visa vasara buvo ne vasara, o kažkoks nesusipratimas – vien lietūs, vien šalti orai, todėl iš ko jie gyvens visus likusius metus? Ir kaip čia nešluostysi ašarėlių. Nebuvo poilsiautojų – nebuvo ir pajamų.

Užtat mūsų autobusą Kuršių nerija pasitinka su pačiu nuostabiausiu oru. Nė debesėlio, jūros vanduo kaip pašildytas, kaip pagal užsakymą. Mes, kaip kokie Dievo dovanų nešėjai, atnešėm čia ilgalaikę giedrą ir nekantriai lauktą šilumą.

Prašvilpiam Juodkrantę, kurioje prieš kelerius metus plušo vokiečių ekspedicija – naršė marių vandenį, rausė dugno smėlį ieškant paskandinto Gintaro kambario. Toliau ramūs senoviniai marių ir jūros žvejų kaimeliai: Pervalka, Preila. Ramūs tik iš pažiūros – knibžda poilsiautojai, šnekančios viso pasaulio kalbomis. Čia apsisotiti kiek pigiau, tačiau aš – kadangi esu tikrų tikriausias milijonierius! – iš autobuso nelipu, kol jis nepasiekia Nidos.

O čia jau kas kita – žmonių nepalyginti daugiau, daugiau yra kur nueiti vakarais. Kaip sakė turizmo informacijos centre, vos pasikeitus orams, nuomos kainos pakilo akimirksniu.

Manau supratote, kad aš tik pajaukavau, esą Nida – tokių kaip aš milijonierių kurortas. Tame turizmo informacijos centre sakė, kad yra kur apsisotiti, mokant už naktį nuo 25 iki 500 eurų.

Aš apsistoju pas savo gerus draugus tiesiog už simbolinę kainą.

Beje, tie mano draugai – vietiniai neringiškiei. Ji – bibliotekininkė, jis buvęs policininkas, dabar jau pensininkas. Tais laikais, kai Neringa buvo sovietinio pasienio zona, kai reikėdavo gauti iš valdžios leidimą atvykti čia – jis patyliukais mane praleisdavo pro pasienio postą. Nors taip mes apgaudinėjome okupacinę valdžią.

Bet tas mano draugas Sigitas ir dabar ne iš kelmo spirtas – turi turistinę jachtą, su kuria dienų dienas už nedidelį mokestį plukdo poilsiautojus po Kuršių marias. Jis – tikrai ypatingai įdomus gidas, kalbantis lietuviškai, vokiškai, rusiškai. Žinantis apie marias ir Neringą labai daug įdomybių.

Beje, poilsiauti Nidoje mėgsta ne vien vokiečiai. Nenustembi girdėdamas rusų kalbą: maskvėnai, baltarusiai, sankt peterburgiečiai, pasipūtę „naujieji rusai”.

Ir dar vienas „beje”. Vos prieš porą savaičių Palangos miesto valdžia ir verslininkai jautriai sureagavo į vieno žurnalisto šmaikštų rašinį. Jis, mano galva, labai teisingai ir taikliai išrėžė savo pastebėjimus apie Palangą, kaip apie kurortą prisitaikiusį prie paties prasčiausio skonio poilsiautojų, kuriems terūpi ten visur skambanti tranki rusiška muzika, kur išeiti į gatvę be paties pigiausio ir stipriausio plastmasiniame butelyje alausrankose – yra „ne lygis”, kur vakarais gatvės užlieja girtų kaimo bernų būriai, nešvankiai užkabinėjantys merginas, o brangius restoranus – iššaukiančio elgesio „naujieji lietuviai”... Visiškai sutinku su šia nuomone. O kur dar perpildyti paplūdimiai be tualetų (todėl visi „reikaliukai” atliekami jūroje), o kur dar girti, besikeikiantys šlykščiausiais rusiškais keikimais ar kalinių žargonu visa gerkle plyšaujantys vyručiai, kurie maudosi jūroje tik tada, kai vos pastovi ant kojų? Arba lig ryto gatvėse zujantys nesvietišką triukšmą skleidžiantys brangūs motociklai su iš kailio besineriančiais baikeriais, – kad tik atkreiptų į save dėmesį”.

Na, žodžiu, ne kas toj Palangoj.

Miesto valdžia pasijuto įžeista – grasina tam žurnalistui teismais. O jis ramiai atrėžia: jeigu jūs savo tokią „garbę” giniate teismuose, jeigu jums tokia jūsų „garbė” yra vertybė, jeigu gąsdinate teismais, o ne įsiklausote į pastabas, jei nuo to pagerės prasčiokiškos Palangos įvaizdis – sutinku pasiaukoti ir kurį laiką pasėdėti cypėje – kad tik Palangai nuo to būtų geriau...

Negaliu sakyti, kad taip vadinamą „budulį” nėra Nidoje. Yra. Bet Nidos pajūrys – nepalyginamai ramesnis, erdvesnis, norint persiversti ant kito šono, net nereikia savo judesių derinti su greta guliniu

2006 metų gaisrą buvo galima matyti iš labai toli.

(kaip reiktų Palangos paplūdimyje). O – paėjus kilometrą ar pusantro jau matosi iš viso vos vienas kitas poilsiautojas.

Išsirenku nuošalia kopą, per kelis metrus nuo išorinės Europos Sąjungos sienos. Už manęs – rūstūs ir humoro nesuprantantys rusų pasieniečiai. Pamenu, kai dar sovietiniais laikais pavojingai priartėjęs prie Rusijos Federacijos ir LTSR sienos saulės atokaitoje ėmiau ir užsnūdau, buvau pažadintas kurtinančio motoro variklio – pasieniečiai tiesiog ant manęs leidosi su didžiuliu žalsvos spalvos malūnsparniu...

Tada jau lėčiau į Lietuvą kiek kojos nešė... Lig šiol prisimenu tą jausmą, kai vos per porą metrų virš savo galvos pamačiau ore kybantį milžinišką geležies gabalą – didžiulį karinį malūnsparnį.

Nidos paplūdimyje po praėjusios žiemos audrų vos ne per pusę siauresnis – bangos į jūrą nuplovė smėlį. Tačiau man čia beveik vienam vietos – per akis. Artimiausi kaimynai – už kokių penkiasdešimt metrų įsitaisiusi jauna šeimynėlė. Jie netrukdo man, aš jiems. Taika ir ramybė.

Kai nusibosta ilgai spoksoti į jūros bangas, rinkti nugludintus per šimtmečius akmenėlius, juos dėlioti vieną kartą – pagal spalvą, kitą kartą – pagal dydį, paskui – pagal formas, stojuosi ir einu paslaminėti po miškelius anapus kopų.

Pamiršau priminti, kad visa Kuršių nerija, visas Neringos miestas (jis yra iš keturių miestelių: Nidos, Preilos, Pervalkos, Juodkrantės) yra ne vien tik UNESCO saugojamas Pasaulio kultūros paveldo objektas, čia ir Kuršių nerijos nacionalinis parkas. Ir tiesų – saugoti čia yra ką: reti ir nykstantys augalai, vabzdžiai, gyvūnai ir paukščiai.

Vienas iš tokių augalų – labai graži, nors ir su aštriais spygliais pajūrinė zunda. Ji niekur kitur neauga – tik Lietuvos pajūryje. Anksčiau būdavo randama ir žemyniniame pajūryje, o dabar ją pamatyti vien tik Kuršių nerijos kopose. Griežtai draudžiama ją skinti ar kitaip naikinti – ji Lietuvos Raudonojoje knygoje.

Iš viso Kuršių nerijos nacionaliniame parke auga apie 900 augalų rūšių, iš kurių 31 įrašytos į Lietuvos Raudonąją knygą.

Anksčiau aš su panieka žiūrėdavau į poilsiautojus, kurie skindavo muilinę guboją ir glėbiais veždavosi kaip suvenyrą į savo darželius ar naudodavo jas sausoms puokštėms. Vos prieš kelias dienas perskaičiau, kad šis augalas buvo saugojamas tik sovietmečiu – dabar jį laikoma invaziniu augalu, nebūdingu Lietuvos augalijai. Pasirodo, ji buvo įvežta į Neriją, kad savo tvirtomis ir plačiais išsikerojusiomis šaknimis su tvirtintų kopas. Dabar gamtininkai dėkingi gubojos rovojams.

Tas pat su kopas apželdinančiomis kalnapušėmis. Tikriausiai prisimenate didžiulį miško gaisrą 2006 metais. Gaisrą būtų buvę kur kas lengviau suvaldyti, jeigu ne kalnapušės, kurios dega kaip parakas. Liūdna pamoka. Gaisro žala Nerijai buvo padaryta milžiniška. Ištisi kilometrai kopų buvo degėsiuose...

Nukelta į 11 psl.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Vilniuje rugsėjį – protesto mitingas

Vilnius (1 psl) – Profesinės sąjungos rugsėjo pradžioje Vilniuje organizuoja didelį mitingą, kuriame protestuos prieš, anot jų, skubotai primamą socialinį modelį. Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija gavo leidimą į renginį surinkti 2 tūkstančius žmonių.

Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos generalinė sekretorė Janina Matuizienė teigė, kad mitingas rugsėjo 10 d. vyks prie Vyriausybės ir Seimo.

„Norime atkreipti dėmesį, kad Darbo kodekso ir kitų teisės aktų keičimas vyksta labai skubotai. Kviečiame visus atvykti į mitingą ir išsakyti savo nuogąstavimus. Pasakysime, ką mes manome apie socialinę partnerystę, apie Vyriausybę, apie skubotu-

mą”, – sakė J. Matuizienė.

Pasak jos, rugpjūčio 26 d. į Lietuvą pakviesti tarptautiniai ekspertai iš Europos Komisijos, Tarptautinės darbo organizacijos – bus pateikti profesinėms sąjungoms abejonių sukėlę 48 Darbo kodekso straipsniai. Profesinės sąjungos nori, kad socialinio modelio projektą Seimas gražintų Vyriausybei tobulinti.

Vyriausybės parengtas socialinis modelis siūlo liberalizuoti darbo santykius bei pertvarkyti „Sodros“ pensijų sistemą. Iš viso planuojama pakeisti apie 40 teisės aktų.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė kritikavo Vyriausybės skubėjimą ir tvirtino, kad pirmiausiai reikia rasti sutarimą tarp socialinių partnerių Trišalėje taryboje.

Viešės keliones į Marsą siūlantis verslininkas

Vilnius (faktai.lt) – Ūkio ministerija pranešė į rugsėjo mėnesį Vilniuje vyksiantį inovacijų forumą pasikvietusi prieštaringai pasaulyje vertinamą danų verslininką Bas Landsdorp, kuris planuoja apgyvendinti žmones Marsą.

„Unikali projekto ‘Mars One’ idėja – ne tik šokiruoja savo užmojais, bet ir įrodo, kad aukštųjų technologijų pasaulyje įmanoma viskas. Tikiu, kad Bas Landsdorp išvalgos įkvėps ne vieną Vilniaus inovacijų forumo dalyvį išdrįsti išsiskirti iš minios savo neįprastomis idėjomis bei gebėjimais, o

kuriant genialias technologijas pamazų keisti ir visą pasaulį”, – sakė ūkio ministras Evaldas Gustas.

Jis teigia, kad misijos į Marsą finansavimo šaltinis – privačios investicijos. Jo skaičiavimais, kelionė į Marsą kainuotų 6 mlrd. JAV dolerių.

Tuo tarpu NASA yra apskaičiavusi, kad kelionės į Marsą pirmyn ir atgal mažiausia įmanoma kaina yra 35 mlrd. litų.

Bendrovė teigia, kad jau yra apie 200 000 norinčių skristi į Marsą, tačiau dėl lėšų stokos 2018 metais planuota misija jau atidėta iki 2020 metų.

Deklaruos ryšius su politikais

Vilnius (ELTA) – Reikalavimas valstybės tarnautojams ir statutinių įstaigų pareigūnams deklaruoti savo ryšius su politikais yra įprasta praktika Vakarų Europos šalyse ir ES įstaigoje, teigia vidaus reikalų ministras Saulius Skvernelis.

Pasak Vidaus reikalų ministerijos (VRM) vadovo, ne įsakymas, o prašymas pranešti apie ryšius su politikais liečia tik statutinių tarnybų centrinių įstaigų vadovus, be to, nėra taikomas Vadovybės apsaugos departamento vadovui, kai su aukščiausius postus užimančiais šalies asmenimis jis bendrauja jų

apsaugos organizavimo klausimais.

Ministro teigimu, visi strateginiai vidaus reikalų sistemos klausimai yra priskirti VRM ir ministro, o ne pavaldžių įstaigų kompetencijai, todėl jų vadovai su politikais tokių klausimų apskritai neturėtų aptarinėti.

„Galbūt žmonės, nuėję pas politikus kalba tais klausimais, kuriais jie tikrai neturėtų kalbėti. Tais klausimais, kurie išimtinai yra VRM kompetencijoje, kitas dalykas – galbūt jie domisi apie ikiteisminius tyrimus, žvalgybinius tyrimus. Tokie dalykai yra nepriimtini”, – teigė ministras.

Už savo klaidas mokės valdininkas

Vilnius (BNS) – Generalinė prokuratūra iš buvusio vidaus reikalų ministro Raimundo Palaičio siekia priteisti per 61 tūkst. eurų atlyginti nuostoliams, kurie susidarė dėl Valstybės tarnybos departamento vadovo Osvaldo Šarmavičiaus atleidimo iš pareigų.

O. Šarmavičius 2011 m. teisme įrodė, jog buvo atleistas neteisėtai, jam iš valstybės biudžeto sumokėta 213 401 litas (61 801 euras) už priverstines pravaikštas ir patirtą žalą.

Generalinė prokuratūra teigia, kad neteisėtus įsakymus priėmęs ministras turi atlyginti visą žalą.

Buv. ministras R. Palaitis.

I. Gelūno / 15min.lt nuotr.

Nuo 2002 metų Valstybės tarnybos departamentui vadovavusį O. Šarmavičių tuometinis vidaus reikalų ministras R. Palaitis atleido 2010 m. kovą, bet 2011 m. teismas nurodė jį gražinti į pareigas. Pirmąją darbo dieną 2011 m. rugsėjį O. Šarmavičius pateikė atsisakymo pareiškimą.

Po Seimo rinkimų pasikeitus politinei daugumai ir Vyriausybei 2013-ųjų sausį socialdemokratas O. Šarmavičius vėl paskirtas departamento direktoriumi ketverių metų kadencijai.

Kas klysta – tas ir moka, o ne visi mokesčių mokėtojai.

Sensacingas radinys MH17 katastrofos byloje

Haga (BNS) – Oro bendrovės „Malaysia Airlines” skrydžio MH17 lėktuvo numušimą virš Rytų Ukrainos tiriantys ekspertai pranešė radę fragmentų, kurie tikėtina yra sprogdusios Rusijos gamybos priešlėktuvinės raketos dalys.

Nyderlandų vadovaujama tarptautinė tyrėjų grupė tiria kelias dalis, galbūt priklausančias raketų „žemėoras” sistemai „Buk”, sakoma bendrame prokurorų ir Olandijos saugumo tarybos (OVV) pranešime.

Lėktuvas buvo numuštas 2014 metų liepos 17 dieną virš separatistų kontroliuojamos teritorijos Ukrainos rytuose, visi jame buvę 298 žmonės žuvo. Pernai Nyderlandų paskelbtoje preliminarioje ataskaitoje sakoma,

kad lėktuvas buvo techniškai tvarkingas.

Likus kelioms valandoms iki MH17 katastrofos AP žurnalistai matė savaeigę zenitinių raketų sistemą „Buk M1”, važiuojančią per separatistų kontroliuojamą Snižnės miestą ir gabenančią keturias 5,5 metro ilgio raketas. Po trijų valandų Malaizijos lėktuvas buvo numuštas už maždaug 10 km į vakarus nuo tos vietos.

Separatistų paneigimus vis labiau silpnina vietos gyventojų pasakojimai, ten buvusių žurnalistų pastabos ir vieno sukilėlių pareigūno pareiškimai. Ukrainos vyriausybė taip pat esą perėmė separatistų pokalbius, rodančius, kad jie yra susiję su šiuo įvykiu.

Graikija paskubėjo džiaugtis

Briuselis (BNS) – Europos Komisija (EK) pareiškė, kad Graikija derybose su savo tarptautiniais skolintojais „iš principo” pasiekė tik techninį susitarimą dėl trečio finansinės pagalbos paketo, kuriam dabar reikalingas politinis pritarimas.

„Ta, ką turime šiuo metu, yra

techninio lygio susitarimas ... ir dar reikia baigti derinti smulkias detales. Dar neturime politinio susitarimo”, – EK atstovė Annika Breidhardt sakė po to, kai graikų pareigūnai Atėnuose paskelbė apie pasiektą susitarimą po ilgų derybų.

Japonija atgailauja už karo nusikaltimus

Tokijas (ELTA) – Japonijos vyriausybės vadovas Shinzo Abe, kalbėdamas 70-ųjų karo pabaigos metinių proga, ištars žodį „atsiprašau”.

Kritikai yra išpėję dėl tolesnio santykių su buvusiomis Japonijos aukomis – Kinija ir Pietų Korėja – blogėjimo, jei Sh. Abe savo kalboje atsisakys tokių žodžių, kaip „atsiprašau” ir „agresija”.

Sh. Abe savo kalbą sakys rugpjūčio 14 dieną, likus dienai iki 70-ųjų Japonijos kapituliacijos Antrajame pa-

sauliniame kare metinių. Joje jis kalbės ir apie agresiją. Tačiau žiniasklaida teigia, kad premjeras svarsto neapsiriboti Japonijos elgesiu prieš Antrąjį pasaulinį karą ir per jį. Jis esą apskritai smerks agresiją kitų šalių atžvilgiu.

Sh. Abe sakė, kad iš esmės laikysis savo pirmtako Tomiichi Murayama pareiškimo. Šis 1995-aisiais atsiprašė už Japonijos per karą sukeltą skausmą. Kinija ir Pietų Korėja tikisi, kad dabartinis premjeras padarys tą patį.

S. Berlusconi parduoda turtus ne bet kam

S. Berlusconi „privatizavo” net antikinį amfiteatrą.

Dailymail.co.uk nuotr.

Roma (ELTA) – Buvęs Italijos premjeras Silvio Berlusconi ruošiasi parduoti savo vilą karališkajai Saudo Arabijos šeimai už maždaug 500 mln. eurų.

Skelbiama, kad Sardinijos saloje esančioje „Vila Certosa” yra amfiteatras, slaptas požeminis tunelis, skirtas svečiams patekti į vilą, ir netgi dirbtinis ugnikalnis, galintis išsiveržti. Pranešama, kad iš viso buvusio premjero rezidencijoje – 68 kambariai, o pati vila stovi 68 hektarų plote.

Prabangioje viloje lankėsi tokie žymūs žmonės kaip buvęs JAV prezidentas George W. Bush, dabartinis Rusijos vadovas Vladimiras Putinas ir buvęs Didžiosios Britanijos premjeras

Tony Blair.

2009 metais S. Berlusconi vila sužibėjo laikraščių ir žurnalų pirmuosiuose puslapiuose, kai fotografai viloje užfiksavo nuogų moterų būrelį.

Pranešama, kad S. Berlusconi asmeniškai aprodė apartamentus Saudo Arabijos princui Mohammed bin Nayef. Skelbiama, kad turas po rezidenciją truko penkias valandas. Spėliojama, kad galbūt princas atvyko apžiūrėti vilos Saudo Arabijos karaliaus Salman bin Abdulaziz al Saud vardu.

Prieš kelias savaites karalius nutraukė savo atostogas Prancūzijos pajūryje, kur jo saugumo sumetimais uždarytas paplūdimys sukėlė gyventojų pasipiktinimo bangą.

VERSLO NAUJIENOS

Kada pirkti nekilnojamąjį turtą?

Geriausias laikas pirkti nekilnojamąjį turtą – pavasaris ir ruduo. Asociatyvi nuotr.

Tradiciškai vasarą, atėjus atostogų metui, vartotojų poreikiai keičiasi ir tai turi įtakos įvairių verslo sektorių veiklos rezultatams. Nekilnojamojo turto rinkoje irgi galioja nuostatos, jog būsto rinkoje vasara ir žiema yra mažiau aktyvūs sezonai, palyginti su pavasariu ir rudeniu. Visgi nekilnojamojo turto (NT) bendrovės „Ober-Haus“ ekspertai pastebi, jog pastarųjų penkerių metų namų ir butų pirkimo-pardavimo sandorių statistika paneigia daugelio įsitikinimą, kad vasara – prastas metų laikas NT pirkimui ir pardavimui.

Nagrinėjant 2010–2014 metais įvykdytus būsto pirkimo-pardavimo sandorius didžiausiuose Lietuvos miestuose, galima pastebėti, kad pastaruosius 5 metus vasaros tikrai nederėtų išskirti kaip neaktyvaus periodo. Bendra Lietuvos sandorių statistika rodo, jog butų pardavimo apimtys Lietuvoje vasaros metu (birželio-rugpjūčio mėnesiais) anaipol nėra daug mažesnės nei pavasario (kovo-gegužės) ir rudens (rugsėjo-lapkričio) sandorių statistika. Šių trejų metų laikų statistika yra apylygė, tačiau pastebimai geresnė nei žiemos metu (gruodžio-vasario mėnesiais) įvykdytų sandorių kiekis. „Žiema, dėl šaltų orų ir didžiųjų švenčių, pirkėjai šiek tiek apimsta ir butų pirkimo-pardavimo sandorių sudaroma apie 20-25 proc. mažiau, lyginant su kitų sezonų pardavimo vidurkiu“, – teigia Audrius Šapoka, „Ober-Haus“ būsto departamento vadovas. Tik 2014 metų žiema buvo gan neįprastai aktyvi, tačiau A. Šapokos nuomone, tai buvo išimtis, nes 2014 metų pirmoje pusėje NT rinka buvo netipiškai aktyvi dėl rinkoje išsivyravusių optimistinių nuotaikų (kurias iš dalies lėmė ir planuojamas euro įvedimas). O 2015 metais panašu, kad rinka vėl grįžta į įprastas „sezonines“ vėžes: 2015 metų pavasarį buvo sudaryta 13 proc. daugiau butų pirkimo pardavimo sandorių nei 2015 žiemą (atitinkamai 6 765 ir 5 983).

Nagrinėjant butų sandorių statistiką atskiruose Lietuvos miestuose, galima teigti, jog tendencijos visuose juose panašios – vasaros laikotarpio negalima pavadinti mažai aktyviu. Stebina tik Palangos miesto savivaldybėje fiksuotų sandorių statistika. Nors atrodytų, kad poilsiautojams apgulus Palangą, rinka čia vasarą turėtų virte virti – pasirodo atvirkščiai – vasaros metu Palangoje butų sandorių sudaroma gerokai mažiau nei rudenį ar pavasarį, ir dažniausiai mažiau netgi negu žiemą. Tokia pati tendencija yra ir su gyvenamųjų namų pardavimu Palangoje. Vasarą šiame mieste namų pardavimas nusileidžia kitiems metų sezonams, taip pat ir žiemai.

Tačiau nagrinėjant pastarųjų metų gyvenamųjų namų pirkimo sandorius Lietuvos masteliu matome jau atvirkštinę tendenciją – vasarą gyvenamųjų namų pardavimo rinkoje galima priskirti kaip tik prie aktyvesnių rinkos sezonų, o ne prie tų, kuriais rinka apimsta. A. Šapokos nuomone, pirkti namą vasaros metu išties palanku dėl kelių priežasčių. Vasarą patogiau kraustyti – vaikams nereikia į mokyklą, o ir didžioji dalis dirbančiųjų linke imti atostogas, tad tiek būsto apžiūroms, tiek kraustymuisi lieka daugiau laiko. Taip pat šiltuoju metų laiku oro sąlygos teritorijos apžiūrai, daiktų pervežimui ir įsikūrimui kur kas palankesnės nei esant lietingam rudeniu ar šaltai žiemai. Netgi sužaliavusi gamta turi įtakos sprendimui pirkti – pirkėjas įvertina žaliąją kiemo erdvę (gėlynus, pieveles), landšaftą ar visą kaimynystę. Būtent šiuo metų laiku sudaroma maždaug trečdaliu daugiau sandorių nei žiemos mėnesiais ir pirkėjams tai yra geras metas rinktis, nes šiuo laikotarpiu pasiūla paprastai būna didžiausia.

Apibendrinant įgyvendintų butų ir namų sandorių rodiklius nuo 2010 metų matyti, kad aktyviausias butų pardavimo metas yra pavasaris ir ruduo, pasyviausias – žiema. „Žiemą taip pat galima išnaudoti parduodant turtą – kol kai kurie pardavėjai laukia pavasario, bendra pasiūla šiek tiek sumažėja, o tai reiškia, kad ir rinkoje esančių parduodamo turto konkurentų yra mažiau“, – pataria A. Šapoka.

Ekonomika.lt

Euro ir kitų valiutų santykiai (2015 metų rugpjūčio 12 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,90 EUR
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,66 EUR
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,69 EUR
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,41 EUR
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,59 EUR

Vadovai taupo darbuotojų sveikatos sąskaita

Vakaruose jau seniai suprantama, kad investicijos į darbuotojo emocinę būseną, sveikatą atsipirks, nes darbuotojo savijauta aiškiai atspindi jo darbo rezultatus. Tačiau Lietuvoje vadovai nelinę į tai investuoti. Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros tyrimų duomenimis savo darbu nepatenkinti net 29 proc. lietuvių, kurie dirba daugiau valandų ir prastesnėmis sąlygomis nei vakariečiai, o su stresu darbe susiduria net 51 proc. darbuotojų.

Lietuvos verslo darbdavių konfederacijos atstovas Vaidotas Levickis teigė, kad Lietuvoje 98.6 proc. įmonių – smulkus verslas, todėl planai kuriami trims mėnesiams į priekį. Kolektyvą sudaro vidutiniškai 5 asmenys, todėl įmonės neturi pakankamai resursų ir galimybių skirti daug lėšų darbuotojų švietimui, susijusiam su dvasinės būsenos palaikymui. Nėra darbdavio, kuris nenorėtų, kad darbuotojas dirbtų efektyviai, kiekvienas yra labai vertingas. „Galiu teigti, kad ir mūsų darbdaviai būtų pasiruošę investuoti į darbuotojų psichologinės būsenos priežiūrą, tik juos reikia informuoti ir šviesti, jie turi priimti ir suprasti viso to naudą. Pradėkime nuo to, kad Lietuva ruošia daug vadyminių, tačiau studijų programoje emocinio valdymo kurso nėra“, – teigė Vaidotas Levickis.

Psichologas ir psichoterapeutas Gediminas Navaitis priduria: „Aki vaizdu, kiek yra investuojama į šių problemų sprendimą ir matome neatitinkamą politiniuose, investavimo sprendimuose, tad darbuotojai, turintys per mažai informacijos ir jaučiantys nepasitenkinimą darbo vietoje pradeda spręsti emocines problemas neteisingais būdais, arba visai jų nesprendžia“.

„Darbdaviai dažnai turi nuostatą, kad darbo atlygis yra pagrindinis motyvatorius, tačiau darbuotojai tikisi ne tik to. Jie nori saugumo, pagarbos, bendravimo, teisės žinoti realią situaciją, susijusią tiek su jo darbo kokybe, tiek su vyraujančia rizika darbe. Galimybė peržiūrėti tiek vadovų, tiek jų įgaliotų specialistų darbų saugos mokymo programas ir jas įtraukti į socialinės bei psichologinės aplinkos mokymų kursą galėtų padėti“, – sakė Dalius Bitaitis, Europos saugos ir sveikatos darbe agentūros punkto vadovas.

Pasak Vaidoto Levickio, be viso to, komunikacija ir pagarba, taip pat neturi būti užmiršti, kadangi tai vieni iš pagrindinių emocinę būseną gerinančių veiksnių, kuriančių saugią atmosferą darbe.

Ekonomika.lt

Medų gali tekti vežti iš užsienio

Lietuviškas medus gali brangti.

Valstietis.lt nuotr.

Žemaitijoje sako, kad šiuometė vasara nepalanki medui rinkti, bitės sunesė jo trečdaliu mažiau nei pernai, todėl medaus bus mažiau ir kainuos jis brangiau. Gerais metais apie 80 tūkst. bičių, gyvenančių viename avilyje, į jį sunesą kone 80 kg medaus, šiemet jo būsią gal tik apie 50 kg. Medaus spalva priklauso nuo to, kur jis surinktas. Rapsinis medus – baltas, dobiliukų ir aviečių – šviesesnis, kiaulpienių – toks rausvas, o ypatingai tamsus yra grikių medus.

Bitininkai sako, kad medaus kainos gali kilti, šiuo metu Šiaulių turguje kilogramas kainuoja apie 5–6 eurus, mažesniuose miesteliuose – pigiau. Prietrūkti šio saldaus ir visų mėgstamo produkto neturėtų – esant stygiui, bus parvežta iš užsienio.

Lrt.lt

Krenta naftos kainos

Kinijai sumažinus oficialų juanio kursą labiausiai nuo 1994 metų, naftos kainos krenta. WTI rūšies naftos kainos rugsėjo sandoriams smuko 83 centais iki 44,13 JAV dolerio už barelį. „Brent“ kainos rugsėjo sandoriams sumažėjo 66 centais iki 49,75 JAV dolerio už barelį.

Silpnesnis juanis reiškia, kad Kinijai bus brangiau importuoti JAV doleriais nominuotas žaliavas, todėl šis importas gali sumažėti. Kinija yra didžiausia pasaulyje energijos vartotoja.

BNS

JAV lietuvių patriotinių srovių suartėjimas 1940.06.15–10.15:

Lietuvai gelbėti tarybos įkūrimas (2)

JUOZAS SKIRIUS

Tęsinys. Pradžia – rugpjūčio 11 d. laidoje

2. ALRKF Tarybos suvažiavimo Pittsburghe rugpjūčio 9 d. nutarimai

Dar iki suvažiavimo L. Šimutis, kaip ALRKF sekretorius, ėmėsi iniciatyvos parengti svarbiausius dokumentus ir sukviesti Tarybos narius. Be to, jis ir konsulas P. Daužvardis rugpjūčio 5 d. paprašė advokato F. Mastausko parengti anglų kalba memorandumą JAV prezidentui F. Roosevelt, dėkojant jam už Lietuvos okupacijos nepripažinimą. Memorandumą numatė priimti ALRKF Tarybos suvažiavime²³.

Pittsburghas suvažiavimui pasirinktas, kaip patogus susisiekti atžvilgiu, nes buvo vienodai nutolęs nuo pagrindinių JAV lietuviškų centrų Rytų pakrantėje. Suvažiavimas prasidėjo 10 val. ryte *William Penn* viešbutyje, dalyvavo 32 delegatai, tarp jų trys svečiai (konsulas P. Daužvardis, dr. P. Vileišis ir Antanas Skirius, kurį išrinko sekretoriumi, protokoluoti posėdžius), turėję balsavimo teisę. Darbo laikas įtemptas, nes rugpjūčio 9 d. buvo praversti trys posėdžiai, svarstyta 11 dienotvarkėje numatytų klausimų, iš kurių išsiskyrė patys svarbiausi: *Lietuvai gelbėti tarybos* projekto svarstymas, delegacijos pas prezidentą F. Roosevelt ir memorandumo jam siuntimas, materialinės pagalbos Lietuvai telkimas bei kovos su JAV lietuvių penkta kolona (komunistais ir jiems pritariantais) aptarimas. Suprantama, jog suvažiavimas turėjo parengti tais klausimais savo nusistatymą – rezolucijas, kurios po suvažiavimo buvo pagarsintos išeivijos spaudoje. Į rezolucijų rengimo komisiją suvažiavimas išrinko kunigus dr. K. Matulaitį, dr. J. Vašką, inžinierių K. Vilniškį ir redaktorius J. Laučką bei L. Vilniškį²⁴.

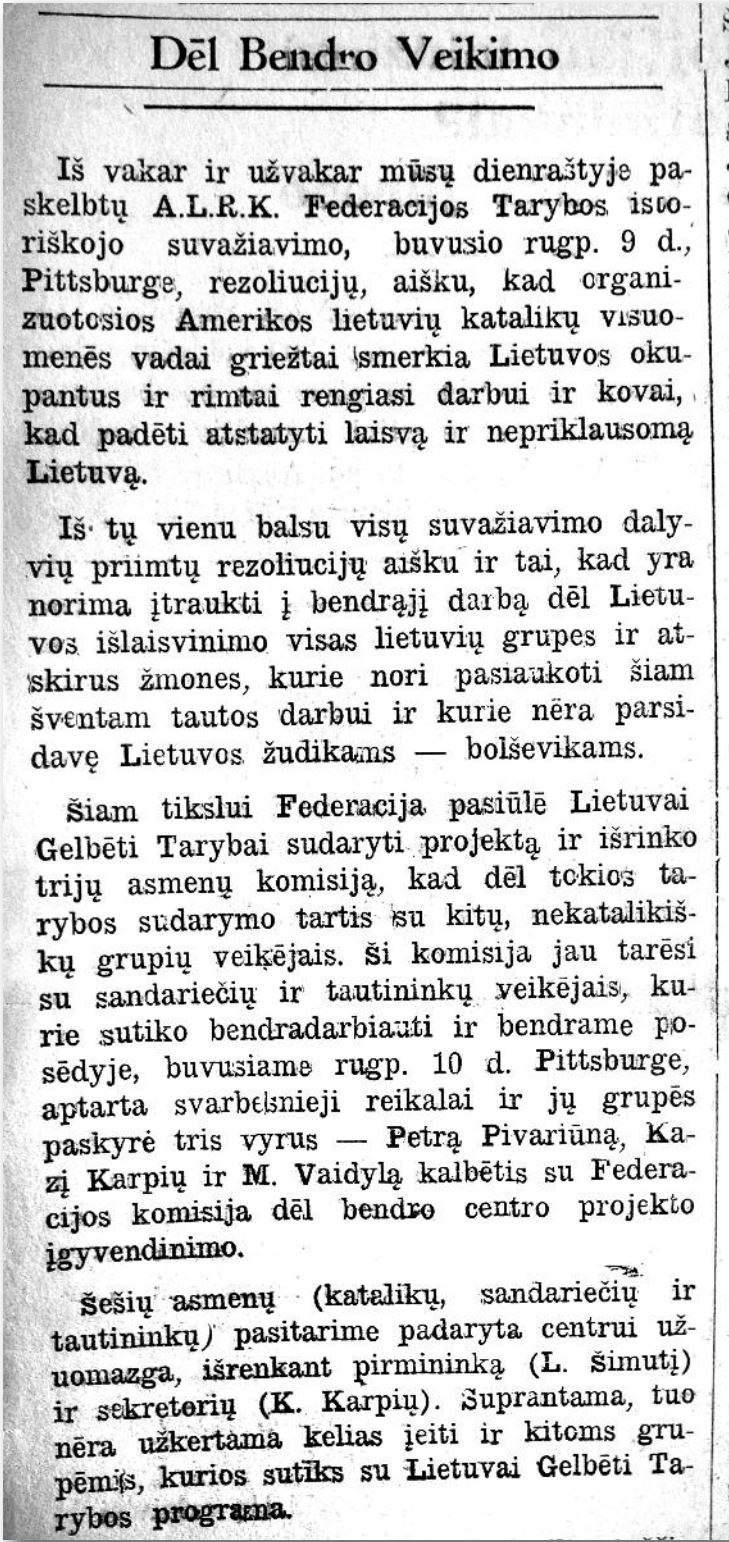
Kaip rodo suvažiavimo posėdžių protokolai, daugiausia diskusijų išsukė JAV lietuvių bendro politinio organo *Lietuvai gelbėti tarybos*²⁵ projekto, parengto L. Šimučio, svarstymas. Pristatydamas savo projektą, jis pažymėjo, jog šiuo metu JAV lietuvių katalikiškos organizacijos yra stipriausios išeivijoje ir todėl imasi šios iniciatyvos. Esant Lietuvai tokios nelaimės padėtyje „būtų nelietuviška ir nekrikščioniška socialistus ir tautininkus atstumi“, o bendrame veikime numatytas lygus atstovavimas (po 5 atstovus su vienu balsu) ir lygi įnešamų pinigų suma²⁶. Tačiau dalis delegatų abejojo lygumu atstovavimo bendrame organe tikslingumu ir vis bandė siūlyti didesnę atstovų skaičių katalikams, nei kitoms išeivijos grupėms bendroje LGT, nes baiminosi galimo tautininkų ir socialistų susivienijimo prieš katalikus; kai kurie delegatai abejojo dėl bendro LGT veikimo finansavimo, spėliojo ar tautininkai su socialistais nebandys lipti prie katalikų surinktų pinigų. *Kunigų vienybės* atstovai kunigai Jonas Balkūnas ir Pranciškus Juras pasisakė už tai, kad visą Lietuvos gelbėjimo darbą reikia vesti atskirai per ALRKF sudarytą trijų asmenų Tarybą; pasisakė prieš bendrą finansinį fondą ir informacinį biurą, nes kitos srovės finansiškai silpnos. Suvažiavimo metu buvo ne kartą pažymėta, kad daugelis katalikų veikėjų yra nuvilti ankstesniu, t. y. Pirmojo pasaulinio karo metais, bendru darbu²⁷. L. Šimučio nuomone visas abejones galima suderinti. Jis paaiškino, jog LGT, tai ne atskira organizacija ir jos skyrių kolonijose nebus – „bendra Taryba, tik bendras kūnas, kad galėtume visur demonstruoti lietuvių tautos vienybę“, o pinigai bus renkami per katalikų *Tautos fondą* ir „nė vieno cento į jų rankas nepaduosime, griežčiausia kontrolė“. Kunigas Jonas Švagždis pasiūlė įrašyti, jog visos lietuvių grupės LGT veikimą finansuos „lygia dalimi iš savo išdų“, o ne iš bendro fondo. Tai suvažiavimas priėmė vienbalsiai²⁸. Dalis delegatų nepritarė L. Šimučio siūlomam atstovų nuo srovių į LGT santykiui. Redaktorius J. Laučka bandė palaikyti projekto autorių pa-

žymėdamas, jog visiškai logiškas lygus atstovavimas, kai yra lygus finansavimas. Be to, jis priminė, kad kiekviena srovė įstodama į LGT „iš anksto sutinka su ta klauzule: jei vienas prieš – nenutarta“. L. Šimutis, matydamas, jog nemažai delegatų kunigų abejoja jo pasiūlytu santykiu, paprašė suvažiavimo, kad atstovų LGT proporcijos klausimą išsprendžia *Kunigų vienybė* ir galutinai priima ALRKF Centro valdyba²⁹. Suvažiavimo priimtoje rezoliucijoje (skirtą kitoms JAV lietuvių srovėms) apie LGT sudary-

laikyti kontaktus su JAV valdžios ir visuomeninėmis įstaigomis, Lietuvos atstovais ir jos piliečiais; ruošti medžiagą studijoms apie Lietuvos istoriją ir ekonomiką; plačiai informuoti JAV ir likusi pasaulį apie Lietuvą ir LGT veiklą. Likę punktai fiksuoja LGT finansavimą, bendrus sprendimus, veiklos ribas³¹. Tokiu būdu, darant kompromisus, JAV lietuvių katalikų veikėjams pavyko sutarti dėl bendros nuostatos, jog reikalingas JAV lietuvių bendras organas – LGT.

L. Šimutis iškėlė delegacijos pas JAV prezidentą F. Roosevelt pasiuntimo klausimą. Jo įsitikinimu prezidentas prieš rinkimus į tai reaguos, bus gera proga jam padėkoti už Lietuvos okupacijos nepripažinimą ir paprašyti Lietuvą užtarti vėliau. O šiuo momentu, anot jo, būtų gerai pasiūsti Prezidentui bent laišką, kurį L. Šimutis perskaito suvažiavimo delegatams. Kunigas Ignas Boreišis pasiūlo pasiūsti padėkos laišką ir Kongreso atstovui John D. Dingell už jo viešą Lietuvos, Latvijos ir Estijos gynimą Kongrese liepos 25 d. Dėmesio susilaukė ir JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojas S. Welles. Delegatai vienbalsiai pritarė laiškų minėtiems asmenims pasiuntimui³².

Svarstant materialinės paramos Lietuvai ir LGT veiklai klausimą, pradžioje dauguma pasisakė už *Tautos fondo* atgaivinimą ir kurti jo skyrius ten kur jų dar nėra. Tačiau kunigas Ignas Albavičius suabejojo pažymėdamas, kad senasis *Tautos fondo* pavadinimas masėms yra nusibodęs ir reikėtų naujo, patrauklaus pavadinimo. Ir tuojau pasiūlė pavadinti fondą *Lietuvai gelbėti fondu* (toliau – LGF). Jam pritaikytas buvusio *Tautos fondo* statutas, praktiškai pakeičiant pavadinimus. Delegatai vienbalsiai pasisako už LGF prie ALRKF Centro valdybos įsteigimą. J. Laučka juos supažindino su atsisaukimo tekstu apie LGF³³. Taip pat buvo iš anksto L. Šimučio parengti LGF nuostatai. Jiems delegatai balsuodami vieningai pritarė, nes tai reikėdė realius finansinius išteklius būsimai veiklai. Be to, kaip buvo kalbama, tai viena iš galimybių dar labiau sutelkti JAV lietuvių katalikus. Apie LGF įkūrimą buvo tuojau informuota išeivija pažymint, kad Lietuvos laisvinimo kovai reikės daug pinigų. ALRKF ragino „kiekvieną sąmoningą lietuvių nutraukti nuo savo kasdieninių reikalų centą, kitą ir jį skirti per *Lietuvai gelbėti fondą* gyvybiniais tautos reikalams“. Tautiečiai buvo prašomi pagal galimybę apsidėti mėnesinių mokesčiu po 10 centų ir daugiau į LGF tol, kol Lietuva vėl bus nepriklausoma; skirti Lietuvos reikalams bent vienos dienos uždarbį per metus; raginti draugijas bei organizacijas kartą per metus skirti Lietuvos reikalams iš savo izdo arba surengti bent vieną pramogą; daryti bažnyčiose rinkliavas Lietuvos tremtiniais šelpti; LGF centras paskiria kiekvienai kolonijai piniginę kvotą, išleidžia specialius *Lietuvai Gelbėti*

mą buvo įdėtas tam tikras saugiklis: „Kad išvengti galimų kilti nesusipratimų ir bereikalingų ginčų, Federacijos Taryba, steigdama centrą ir kviesdama į jį dėtis kitas grupes, pastato sąlygą, kad bendrojoje taryboje ar centre bus dirbami tik tie darbai, kurie turės aiškų ryšį su darbais ir kovomis už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą ir visi sumanymai, centro vykdomi, turės turėti visų grupių vienbalsį pritarimą“. Be to, buvo aiškiai pažymėta, jog LGT dirbs visiškai nesikišdama į JAV lietuvių organizacijų vidaus reikalus³⁰. LGT statutas – tikslas ir programa – buvo suformuluotas šešiuose punktuose. Pirmasis, apimantis tikslą, skelbė: „*Lietuvai gelbėti taryba* jungia visas geriausias ir ryžtingiausias Amerikos lietuvių jėgas ir visas grupes, kurios aiškiai stovi už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą ir pasižada šiam tikslui sutartinai dirbti“. Antrame punkte buvo numatyta palaikyti artimus kontaktus su užsienyje veikiančia teisėta Lietuvos vyriausybe. Trečias punktas, kur kalbama apie LGT galimo centrinio biuro steigimą, išskleistas penkiuose papunkčiuose: pa-

pašto ženkliukus ir pan.³⁴ Tuo pačiu suvažiavimas parengė paraginimą JAV lietuvių katalikų visuomenei dar labiau susitelkti, likti ištikimais lietuviams ir tai demonstruoti ryžtingu darbu ir pasiaukojimu. Buvo numatytos tautiškumą ir vieningumą stiprinančios gairės: visiems priklausyti katalikiškoms organizacijoms ir draugijoms; būti LGF skyriaus nariu; leisti vaikus į lietuviškas mokyklas ir jas remti; užsiprenumeruoti bent vieną katalikišką laikraštį; būti ištikimais ne tik lietuvių tautai, bet ir JAV; remti lietuviškas įstaigas ir biznio įmones, kurių savininkai remia tautinį sąjūdį ir Lietuvos valstybės atstatymą; plačiai skleisti ir praktiškai įgyvendinti šūkį „savas pas savą“; raginti tėvus su vaikais tarpusavyje kalbėti lietuviškai³⁵.

Suvažiavimas patvirtino rezoluciją *Kova su vidutiniais tautos priešais*, nukreipta prieš tuos, kurie palaikė bolševikinius pertvarkymus Lietuvoje po jos okupacijos. Rezoliucijoje buvo sakoma: „Atsižvelgdami į tai, kad Amerikoje lietuvių tarpe veikia penktoji kolona, pritarusi Sovietų Rusijos plėši-

kiškam žygiui, užsmaugusiam Lietuvos nepriklausomybę, kviečiame kiekvieną sąmoningą lietuvių ne tik laikyti komunistus, bolševikus lietuvių tautos ir Lietuvos didžiausiais priešais, bet ir neimti į rankas jų laikraščių, nelankyti jokių jų pramogų, neduoti nė cento jokiam komunistų sąjūdiui paremti, neįsileisti jų į namus, jei ateina pražūtingos komunistinės propagandos tikslais, neįsileisti jų agentų į sales ar šiaip jau lietuviškas įstaigas, taip pat nelankyti ir neremti jų įmonių, kurios palaiko komunistišką spaudą arba jeigu jų vedėjai yra komunistų propagandistai”³⁶. Nors aiškiai pasisakoma prieš JAV lietuvius komunistus, bet potekstėje į priešų tarpą įtraukiami visi kairesnių pažiūrų išeiviai, kurie turėjo viltį, jog nauja Liaudies vyriausybė atkurs demokratiją Lietuvoje, pagerins gyvenimo sąlygas darbo žmonėms ir pan.

Suvažiavimo trečiame posėdyje kunigas P. Juras pateikė *Kunigų vienybės* seimo priimtos rezoliucijos trečią punktą, kur rekomenduoja Federacijos Tarybai sudaryti trijų asmenų komisiją tartis su kitomis ne katalikų grupėmis dėl sudarymo LGT. Buvo pasiūlyti kunigas J. Švagždys, L. Šimutis ir J. Laučka, už kuriuos balsavo visi suvažiavimo delegatai. (Be to, apie tai informuojant spaudoje, buvo jau pažymėta, kad jie, kai susidarys LGT, tenai atstovaus ALRKF Tarybą. Tai labai svarbu, nes neoficialiai jau numatoma nuo kiekvienos srovės po tris atstovus į LGT centrą). Be to, kitos dienos, t. y. rugpjūčio 10 d., pasitarimui su kitomis grupėmis dalyvauti dar pasiūlomi kunigas dr. Kazimieras Matulaitis, Matas Zujus, K. Vilniškis ir Juozas Tamkevičius. Buvo kviečiami ir kiti, kurie tik gali dalyvauti³⁷.

3. JAV lietuvių katalikų ir tautininkų atstovų pasitarimas Pittsburghe

Minėti asmenys rugpjūčio 10 d. tame pačiame viešbutyje turėjo pasitarimą su sandariečių ir tautininkų veikėjais: Miku Vaidyla, Petru Pivaronu ir Kaziu Karpiumi. Pirmieji du atstovavo sandariečius, o K. Karpius, kaip JAV lietuvių *Tautinės tarybos* sekretorius, tautininkus. Po ilgokų diskusijų abiejų grupių atstovai susitarė dirbti LGT lygaus grupių atstovavimo pagrindu. Svečiai pritarė ALRKF Tarybos paruoštam LGT statuto projektui. Į LGT Centro valdybą buvo išrinkti: L. Šimutis – pirmininku, P. Pivaronas – vicepirmininku, K. Karpius – sekretoriumi, kunigas J. Švagždys – išdininku, valdybos nariais – J. Laučka ir M. Vaidyla³⁸. Savo dienoraštyje L. Šimutis užrašė: „Susikalbėjome ir padarėme užuomazgą”³⁹, t. y. LGT materializavosi. Tiesa, pasitarimo dokumentų nepavyko rasti archyvuose, bet išeivijos spaudoje buvo paskelbtas tą faktą liudijantis straipsnis *Dėl bendro veikimo*, kur nurodyta, jog šešių asmenų (katalikų, sandariečių ir tautininkų) pasitarime sudaryta centro užuomazga ir tuo sudarytos sąlygos įsilieti ir kitoms patriotinėms grupėms, kurios pritars LGT programai. Tokiu būdu Taryba

plėsis ir stiprės⁴⁰. Dar kartą buvo pabrėžta, kad LGT „dirbs išimtinai tuos darbus, kurie turės aiškų ryšį su kovomis dėl atstatymo Lietuvos nepriklausomybės”. Buvo pasakyta, kad Taryba nesteigs savo fondų ir savo skyrių kolonijose, bet svarbiausias LGT rūpestis – palaikyti ryšius su JAV ir kitų šalių vyriausybėmis, ruošti memorandumus, siųsti delegacijas ir atstovauti visus JAV lietuvius⁴¹. Į Pittsburgą socialistai neatsiuntė savo atstovų pasiteisindami tuo, jog nespėjo susitarti tarpusavyje. *Sandaroje* išspausdintame straipsnyje gana diplomatiškai buvo išreikšta viltis, jog socialistai neliks nušalyje, jei bus sprendžiamas lietuvių tautos gyvybės ar mirties klausimas⁴². Buvo nuspręsta rezervuoti tris vietas socialistams LGT sudėtyje⁴³.

- 23. 1940 08 01–07 L. Šimučio dienoraščiai. *LTSC/PLA*, Leonardo Šimučio fondas, dėžės nenumeruotos.
- 24. ALRKF Tarybos suvažiavimo, įvykusio 1940 metų rugpjūčio 9 d. Pittsburgh, PA, Protokolas. *LTSC/PLA*. Leonardo Šimučio fondas, dėžė LCF, byla – ALRKF Tarybos suvažiavimo 1940 08 09 protokolas, l. 1–2, 5.
- 25. Toks pavadinimas pirmą kartą fiksuojamas L. Šimučio liepos 30 d. dienoraštyje. 1940 07 30 L. Šimučio dienoraščiai. *LTSC/PLA*, Leonardo Šimučio fondas, dėžės nenumeruotos.
- 26. ALRKF Tarybos suvažiavimo, įvykusio 1940 metų rugpjūčio 9 d. Pittsburgh, PA Protokolas. *LTSC/PLA*. Leonardo Šimučio fondas, dėžė LCF, byla – ALRKF Tarybos suvažiavimo 1940 08 09 protokolas, l. 5.
- 27. *Ten pat*, l. 6, 7, 11.
- 28. *Ten pat*, l. 8, 17.
- 29. *Ten pat*, l. 19, 23.
- 30. Federacijos Tarybos Suvažiavimo Rezoliucijos. *Draugas*, 1940, rugpjūčio 14, nr. 190, p. 2.
- 31. *Ten pat*.
- 32. ALRKF Tarybos suvažiavimo, įvykusio 1940 metų rugpjūčio 9 d. Pittsburgh, PA, Protokolas. *LTSC/PLA*. Leonardo Šimučio fondas, dėžė LCF, byla – ALRKF Tarybos suvažiavimo 1940 08 09 protokolas, l. 25, 37; USA Congressional Record. Proceedings and Debates of the 76th congress, third session. Lithuania-Latvia-Estonia. Extension of remarks of hon. John D. Dingell of Michigan in the House of representatyves. *ALKA, f. ALRKF*, spinta nr. 40, b. 47 (L. Šimučio korespondencija 1939–1940 m.), lapai nenumeruoti; Laiškas Prezidentui Roosevelt. *Draugas*, 1940, rugpjūčio 13, nr. 189, p. 2
- 33. ALRKF Tarybos suvažiavimo, įvykusio 1940 metų rugpjūčio 9 d. Pittsburgh, PA Protokolas. *LTSC/PLA*. Leonardo Šimučio fondas, dėžė LCF, byla – ALRKF Tarybos suvažiavimo 1940 08 09 protokolas, l. 26–27, 29–31.
- 34. Lietuvai Gelbėti Fondas. *Draugas*, 1940, rugpjūčio 13, nr. 189, p. 2.
- 35. Lietuviškuoju Keliu. *Ten pat*.
- 36. ALRKF Tarybos suvažiavimo, įvykusio 1940 metų rugpjūčio 9 d. Pittsburgh, PA, Protokolas. *LTSC/PLA*. Leonardo Šimučio fondas, dėžė LCF, byla – ALRKF Tarybos suvažiavimo 1940 08 09 protokolas, l. 32.
- 37. *Ten pat*, l. 23–24; Federacijos Tarybos Suvažiavimo Rezoliucijos. *Draugas*, 1940, rugpjūčio 14, nr. 190, p. 2.
- 38. Šimutis L. *Amerikos lietuvių taryba*. 30 metų Lietuvos laisvės kovoje 1940-1970. Chicago, 1971, p. 21.
- 39. 1940 08 10 L. Šimučio dienoraščiai. *LTSC/PLA*, Leonardo Šimučio fondas, dėžės nenumeruotos.
- 40. *Draugas*, 1940, rugpjūčio 15, nr. 191, p.2.
- 41. *Ten pat*.
- 42. Nepritaria bendram žygiui Lietuvos atstatyme. *Sandara*, 1940, rugpjūčio 23, nr. 33, p. 2.
- 43. 1940 08 24 P. Žadeikio rašto nr. 1193 S. Lozoraičiui Romoje nuorašas. *LCVA*. f. 656, ap. 2, b. 300, l. 311.

Bus daugiau

Antroji *Lietuvai gelbėti tarybos* vadovybė, sudaryta po įsijungimo į Amerikos Lietuvių Socialdemokratų sąjungą 1940 m. spalio 15 d. Sėdi (iš k.): dr. Pijus Grigaitis, Kazys Karpius, sekretorius, Leonardas Šimutis, pirmininkas, Petras Pivaronas, vicepirmininkas, kun. Jonas Švagždys, išdininkas. Stovi: adv. Fortunatas Bagočius, Povilas Mileris, Juozas B. Laučka, Mikas Vaidyla, teisėjas Jobas Zuris – nariai.

ALT'o archyvo nuotr.

Kur iš marių saulė kyla, kur į jūrą saulė leidžias

Atkelta iš 7 psl.

Itin retai sutinkamas marmurinis karkvabalis – Lietuvos Raudonosios knygos puošmena.

Po kelių dienų sutikau pažįstamą gamtininką – jam parodžiau vieną savo fotografiją, kurią padariau slampinėdamas po kopas. Jis net aiktelėjo iš nuostabos ir susižavėjimo – aš nufotografavau labai retą vabzdį – marmurinį karkvabalį, kurį jis svajojo.

Trumpų mano atostogėlių Nidoje dienos bėgo kaip padūkusios. Danguje nė debesėlio, kai kuriomis dienomis bangos nemažos, tačiau vanduo labai šiltas, kitomis dienomis – jūra rami tarsi ežere – kaip stiklas.

Nusvilo saulėje mano nosis, ėmė luptis jos oda. Atrodžiau žavingai.

Tačiau savo apsilupinęjusios nosies nesivaržiau – vakarėjant smagiai laiką leidau gausiuose koncertuose, pamačiau daug gerų tapybos parodų, džiaugiausi dar gavęs bilietą į Klaipėdos muzikinio teatro vieno veiksmo barokinę operą – *Pergolesi* „Ponia-tarnaitė” (*La serva padrona*).

Romantiški vakarai Nidoje – galantiški pasiųskiojimai marių pakrante iki vėlumos. Kiek pasipūtę poilsiautojai eina lėtais išdidžiais žingsneliais, fotografavosi prie Vytauto Kernagio skulptūros, kur ilgai vakaroja lauko kavinėse, restoranuose. Čia taip pat gaji tradicija: nebuvai Nidoje, jeigu nevalgei rūkyto marių ungurio. Kaip kokia pareiga.

Tačiau situose promenadų takuose jautiesi geriau, nei jaustumėsi tokiu paros laiku atsiradęs Palangos Basanavičiaus gatvėje – čia neskamba prasto skonio rusiška muzika, atliekama net ir pačių žymiausių Lietuvos dainininkų (pinigai, gauti už poilsiautojų pagėdaujamą rusišką romansą, kišenių nedrasko).

Ir su alumi rankoje čia ne dažnai ką pamatysi (gal kur miškuose išsislapstę jį pliaupia?)

Beje, šiomet savivaldybė, laikinai išsisukusi nuo bankroto už nelegaliai pastatytų namų nugriovimą, daugiau įvedė tvarkos didžiosiose kopose. Čia budi savoriai, kurie nebeleidžia šokinėti ir kitaip siausti kopų šlaituose. Kaip mat gali užsidirbti nemenką baudą. Baigėsi „geri laikai”.

Štai šitaip eina dienos ir vakarai ten, kur kairėje – jūra, o dešinėje – Kuršių marios, iš marių saulė pateka, į jūrą nusileidžia.

SVEIKATA

Vandens nauda žmogaus organizmui

Per mažą pasakyti, kad tu reikalingas gyvybei – tu pats esi gyvybė.

(Antoine de Saint-Exupéry)

Moksliniais tyrimais įrodyta, jog vandens yra visose gyvų organizmų ląstelėse. Nustatyta, jog net 70 procentų žmogaus organizmo sudaro vanduo (smegenyse 85 proc., širdyje 75 proc., plaučiuose 86 proc., kraujyje 83 proc., raumenyse 75 proc., inkstuose 83 proc., kepenyse 96 proc., kauluose 22 proc., o per metus žmogaus organizmas perfiltruoja daugiau kaip toną įvairių skysčių.

Be maisto žmogus gali išgyventi keliasdešimt dienų, tuo tarpu be vandens – vos dieną, kitą. Organizme vandens sumažėjus vos 1 proc., pajuntamas troškulys. Jei žmogus nuolat vartoja nepakankamai skysčių, nebejaučiamas nei troškulys, nei noras, kai būtina atsigerti. Dažnai troškulys painiojamas su alkio: ima atrodyti, kad norisi valgyti, kai iš tikrųjų organizmas reikalauja skysčių. Vanduo dalyvauja tokiuose procesuose, kaip kūno temperatūros reguliavimas, gleivinės drėkinimas (burnos, nosies ar akių), mineralinių druskų tirpinimas, padeda organizmui pasisavinti maisto medžiagas, taip pat kartu su vandeniu iš organizmo pašalinamos kenksmingos medžiagos. Tinkamiausiu ir naudingiausiu organizmui laikomas negazuotas, tyras vanduo. Tuo tarpu sultys, įvairūs gėrimai, kava, arbata (visi skysčiai, kurie turi skonių) laikomi maistu. Kai organizme trūksta vandens, mes juntu alkį ir žymiai labiau norisi saldumynų, iš kurių gauname papildomos energijos. Nors iš tiesų organizmui trūksta tik vandens. Nemaišykime alkių ir troškulio.

Kodėl organizmui reikia vandens?

Vanduo perneša maistingąsias medžiagas į kitus organus, mažina nuovargį, teikia energijos ir slopina alkį, apsaugo ir sutepa sąnarius bei sustiprina raumenis, oda lieka elastinga, ne taip greitai raukšlėjasi ir sensta, reikalingas normaliai širdies ir kraujagyslių veiklai kt.

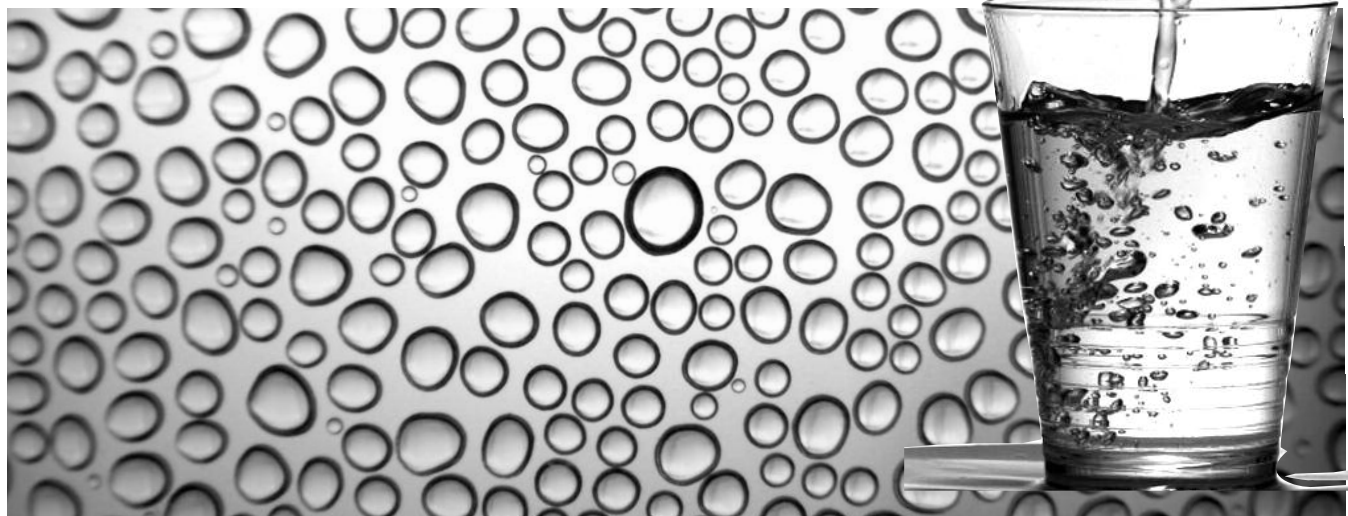
Jei organizme vandens trūksta:

- sausėja gleivinė,
- lėtėja medžiagų apykaita,
- pila karštis, ima stipriau plakti širdis,
- suglemba raumenys, svaigsta ir skauda galvą, oda parausta, praranda elastingumą,
- žmogus jaučiasi pavargęs, nebesugeba susikaupti.

Akivaizdu, kad vanduo būtinas beveik kiekvienai kūno funkcijai.

Vandenį gerti naudinga, nes:

- Per dieną išgėrus 8 – 10 stiklinių vandens gali sumažėti nugaros ir sąnarių skausmai.

• 5 stiklinės vandens per dieną žarnyno vėžio riziką gali sumažinti 45 proc., šlapimo pūslės vėžio – 50 proc., krūties vėžio – 79 proc.

• Sergant gripu ir vartojant daugiau nei įprastai vandens, yra galimybė greičiau pasveikti.

• Viena stiklinė vandens puikiai nuslopina alkį.

Kaip pradėti gerti vandenį, jeigu jo dar negeriate?

• Visada turėti su savimi 0,5 l buteliuką negazuoto vandens (automobilyje, rankinėje ar kt.).

• Daryti ne kavos, o vandens pertraukėlę.

• Atsikėlus ryte išgerti stiklinę vandens. Vanduo „pažadina“ skrandį.

• Kai norisi gerti – gerti vandenį.

Per dieną – 2 litrai, bet ar visiems...

Anot specialistų, vidutiniškai per dieną žmogus turėtų išgerti apie 2 litrus skysčių. Tačiau ne visiems reikia būtent tiek. Kiek skysčių reikia suvartoti, priklauso nuo daugybės dalykų: medžiagų apykaitos, fizinio aktyvumo, oro temperatūros, amžiaus, lyties (vyrams reikia daugiau vandens,

nes jų didesnė raumenų masė, jie daugiau prakaituoja), esant dideliems karščiams, viduriuojant, vemiant, vandens poreikis dar labiau padidėja.

Yra daug įvairiausių rekomendacijų, kiek reikia gerti vandens. Tačiau vandens reikia gerti tiek, kiek norisi, o ne tiek, kiek kažkas rekomenduoja. Nes kiekvieno žmogaus organizmas pats žino, kiek jam reikia vandens. Tačiau, jeigu valgai sūrų maistą, aštrų, tai organizmas visada jaučia troškulį, ir tik vanduo jį numalšina. Jokie kiti gėrimai to nepadaro.

Pastovus skysčių trūkumas gali būti vidurių užkietėjimo priežastis. Kai organizmas gauna per mažai vandens, jis stengiasi pasisavinti jį iš visų šaltinių, tame tarpe ir iš žarnyno turinio, ypač iš storosios žarnos. Bet kai žmogus geria pakankamai vandens, normali žarnyno veikla atsinaujina.

Pavalgius nepatariama gerti, kol virškinimo procesas nebus baigtas. Skrandis maistą perdirba nuo 30 min. iki 3 val., priklausomai nuo jo sudėties.

Vandenį patariama gerti prieš valgį 30 min. ir 30 min. – 2 val. po valgio. Kiek vandens būtina išgerti, sužinoti galima naudojantis paprastute formule: 1 kg svorio turi tekti apie 30–34 ml vandens.

Keletas įdomių faktų

• Žmogus per metus vidutiniškai išgeria apie 750 l vandens.

• Vandens netenkama ir kvėpuojant – maždaug pusės litro per parą.

• Apie 3 proc. Žemės vandens sudaro gėlas vanduo, o likusius 97 proc. – sūrus.

• Beveik 70 proc. gėlo vandens – sušalęs į ledą;

• Du trečdaliai Žemės vandens skiriama tam, kad galėtume apsirūpinti maistu;

• Vidutiniškai viena indaplovė vieno skalavimo metu išnaudoja šimtą litrų vandens;

• Norint užauginti vieną kilogramą ryžių, reikia panaudoti penkis tūkst. litrų vandens;

• Milijonai pasaulio varguolių turi apsieiti su mažiau nei 19 litrų vandens per dieną;

• Statant užtvankas visame pasaulyje iš nuolatinių gyvenamųjų vietų buvo iškeldinta beveik 80 mln. žmonių;

• Per penkias minutes duše išnaudojame daugiau vandens nei trečiojo pasaulio šalių žmonės per visą dieną;

• Užšalęs vanduo išsiplečia apie 10 proc.

Parengta pagal įvairių žiniasklaidą

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJĄ

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

NAUJA **Granitex** 704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1838

NAUJA **Biomed** 360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676

NAUJA **Biomed 2** 4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-856-2430

NAUJA **Galos Caves** 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701

NAUJA **Extreme Exteriors** 3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155

NAUJA **Excel Insurance** 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Smilga 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929

Lithuanian Plaza 9321 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

Kunigaikščių Užeiga 6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

Always With Flowers 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

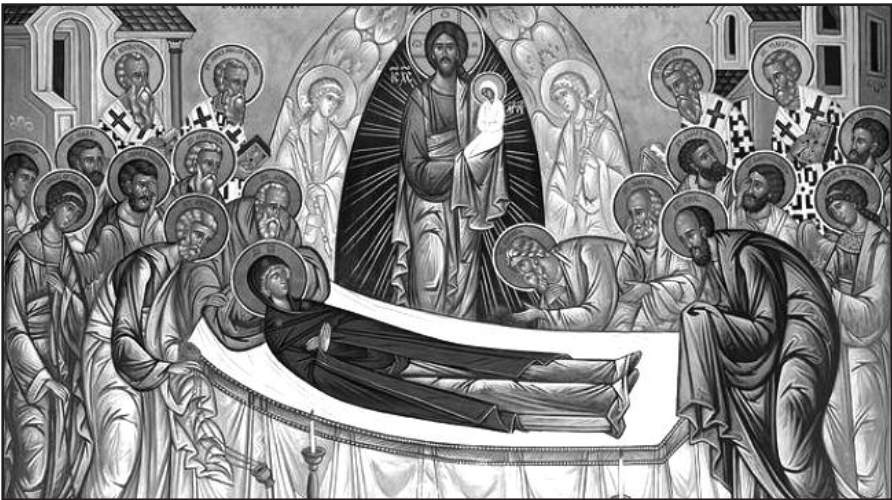
Eurus Dell 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290

Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

PO DIEVO SPARNU

Žolinė – Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų iškilmė

RENATA ŽIŪKAITĖ

Rugpjūčio 15 d. minėsime Žolinę, Dievo Motinos paėmimą į dangų. Gražiausi pievų žolynai, kuriuos kunigas šventins šv. Mišių metu, nors nebus svarbiausias šios šventės akcentas ir tikslas, bet primins rožių žiedus, kuriuos rado pavėlavęs apaštalas Tomas Marijos užmigimo oloje Getsemanės sode Jeruzalėje. Pasak apokrifinės literatūros, jis skubėjo atsiveikinti su Dievo Motina, nes angelo buvo apreikšta apie jos mirtį. Apaštalas Tomas pavėlavo ir Getsemanės sodo oloje terado kvapnių rožių.

Žolynai taip pat gražiai papuošia šios šventės liturgiją ir savo grožiu įsijungia į visos kūrinijos, viso kosmoso Dievo šlovinimą. Lietuvių kultūroje labai gražiai susipina liaudiškos ir krikščioniškos tradicijos. Lietuvis dėkoja Dievui už metų derlių ir po šventės juo dalinasi su artimaisiais, draugais bei kaimynais. Žolynai taip pat primena mūsų gyvenimo trapumą ir laikinumą. Kaip rašoma 89-oje psalmėje: *Pašalini žmogų kaip rytmečio sapną, kaip tą žaliuojančią žolę. Ryte jinai žydi, žaliuoja, vakare nukirsta jau sudžiūsta.*

Vienintelėje lietuvių kalboje Dievo Motinos paėmimas į dangų vadinamas Žoline, rusų kalboje ši šventė vadinama „Uspenie“ – Dievo gimdytojos užmigimu, anglų kalboje ši šventė tiesiog vadinama „Assumption of Holy Mary“ – Dievo Motinos paėmimu į dangų.

Mergelė Marija Dievo buvo išrinkta dar prieš gimimą ir apsaugota nuo bet kokios nuodėmės. Šėtonas niekada neturėjo jokios galios Marijai, ji jam buvo neperprantama, todėl mes ją vadiname „Nekaltai Pradėtąja“. Per jos nekaltas iščias į pasaulį turėjo ateiti Kristus, pasaulio Atpirkėjas ir nuodėmės nugalėtojas. Marija peržengia mirties slenkstį ir gimsta dangui, jos kūnas yra perkeičiamas. Todėl Bažnyčios tėvai ją vadina „Negendancia balandėle“, kurios kūnas ir siela visiškai priklausė Dievui ir nepatyrė jokio mirties trūnėjimo. Ortodoksai turi labai gražią Marijos užmigimo ikoną, kur Marijos kūnas guli kaip tamsus kokonas, o šalia meldžiasi apaštalai. Tačiau virš jos kūno matosi Priskėlęs Kristus, laikantis rankoje mažą baltą drabužiais mergaitę – Marijos sielą. Tai Marijos naujo gyvenimo pradžia.

Marijos paėmimas į dangų, jos mirtis yra slėpinys. Šv. Raštas mums nieko neatskleidžia apie šiuos įvykius.

Remiantis Bažnyčios tradicija ir apokrifine literatūra yra žinomos dvi versijos: Marija turėjo praeiti mirties slenkstį, nes ir Kristus išgyveno mirtį. Tik po to ji buvo prikelta ir su kūnu bei siela paimta į Dangų. Kita versija teigia, kad Marija iš karto buvo paimta į dangų su kūnu ir siela.

Bažnyčios tėvai aiškindami Marijos paėmimą į dangų ir jos išaukštinimą nepatyrus mirties aiškino dvejais šv. Rašto tekstais:

Mes norime, broliai, kad jūs žinotumėte tiesą apie užmiegančiuosius ir nenusimintumėte, kaip tie, kurie neturi vilties. Jeigu tikime, kad Jėzus numirė ir prisikėlė, tai Dievas ir tuos, kurie užmigo, susivieniję su Jėzumi, atsiaves kartu su juo. Ir tatau jums sakome Viešpaties žodžiais, jog mes, gyvieji, išlikusieji iki Viešpaties atėjimo, nepralenksime užmigusiujų, o pats Viešpats, nuskambėjus paliepimui, Arkangelo balsui ir Dievo trimitui, nužengs iš Danguaus. Tuomet pirmiausia prisikels tie, kurie mirė Kristuje, paskui mes, gyvieji, išlikusieji, kartu su jais būsime pagauti oran, debesysna, pasitikti Viešpaties ir taip visuomet pasiliksime su Viešpačiu. (1 Tes 4, 13–17)

Antrasis tekstas yra: *Štai aš jums atskleidžiu paslaptį – nors mes ne visi užmigsime, bet visi būsime pakeisti: staiga, vieną akimirką gaudžiant paskutiniam trimitui. Trimitas nuaidės ir mirusieji bus prikelti jau negendantys. Ir mes būsime pakeisti. (1 Kor 15, 51–52)*

Bažnyčios tėvų manymu Marija negalėjo būti menkesnė už tuos šventuosius ir teisiuosius, apie kuriuos kalba Švento Rašto žodžiai. Motyvas, kad Marija nebuvo paliesta mirties, o iš karto perėjo į tą garbingą būseną yra nusakomas tuo, kad Marija jau išgyveno visą mirties tragediją ir baisumą, kai buvo šalia Jėzaus, kai matė jo mirtį.

Tuo tarpu kita Bažnyčios tėvų dalis ir Bažnyčios tradicija sako, kad Marija, kaip ir kiekvienas žmogiškas asmuo, turėjo pereiti mirtį, kaip kad ją perėjo Jėzus: pirma ji turėjo numirti ir tik po to būti prikelta. Ir kaip Marija yra sujungta ir suvienyta Kristaus šlovėje, taip pat ji neatskiriami ir Kristaus Mirtyje.

Kristus paėmęs savo Motiną į dangų pilnai užbaigia joje dievišką planą. Malonės pilnoji Mergelė tampa dangaus ir žemės karaliene, malonių tarpininke visai žmonijai. Ji tampa visų mūsų Motina ir savo užtarimu mus kiekvieną nori nuvesti į Dangų. Jos prisikėlimas yra Dievo troškimas kiekvienam krikščioniui – kad mes visi užbaigę šią žemės kelionę gimtume Dangui.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
25 E Washington, Ste 1121,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

SIŪLO DARBĄ

Reikalinga 30–69 metų moteris, susikalbanti angliškai, galinti prižiūrėti moterį ir gyventi kartu Claremont, CA.
Tel. 909-626-0954.

- Vyras ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali pakeisti savaitgaliais ar bet kurią savaitės dieną. Legalūs dokumentai. Tel. 630-670-0813
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-940-5264.
- Darbšti moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Geros rekomendacijos ir gera anglų kalba. Tel. 773-329-9918.

- Moteris ieško senelių priežiūros darbo tris ar keturias valandas per dieną. Tel. 773-387-7232.
- Vyras ieško žmonių priežiūros darbo. Gali pakeisti tik savaitgaliais. Tel. 773-600-2887 arba 773-387-7232.
- Medikė ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu bet kurioje valstijoje. Legalūs dokumentai, rekomendacijos. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-280-3421

KELIONĖ Į ALGIRDO LANDSBERGIO KELIONĘ

Nauja knyga apie rašytoją Algirdą Landsbergį

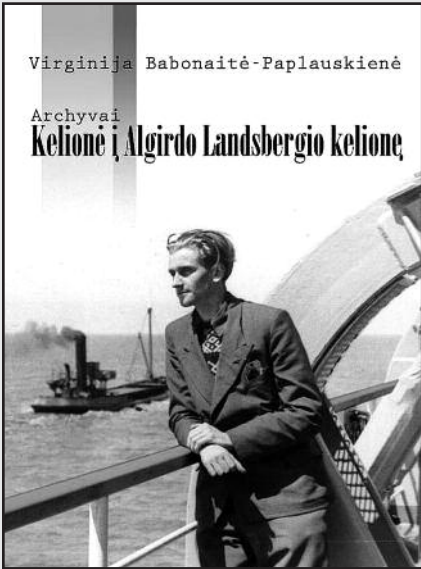
Ją galite nusipirkti „Drauge“

Algirdas Landsbergis (1924–2004) – žymus išeivijos rašytojas, dramaturgas, literatūros kritikas, humanitarinių mokslų profesorius, romano „Kelionė“ ir dramos „Penki stulpai turgaus aikštėje“ autorius.

Šiais metais leidykla „Naujasis lankas“ Kaune išleido knygą apie Algirdą Landsbergį – „Archyvai – Kelionė į Algirdo Landsbergio kelionę“. Knygos autorė – Virginija Babonaitė-Paplauskienė. Knygą galite įsigyti „Drauge“ knygynelyje. Kaina – 20 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.) Teiraukitės tel. 773-585-9500.

Knyga apžvelgia Algirdo Landsbergio gyvenimą Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje ir jo plačiąsą literatūrinį ir dramaturginį palikimą. Knyga gausiai iliustruota nuotraukomis, laiškų, rankraščių tekstais, Landsbergio dramų pastatymų vaizdais. Daug medžiagos paimta iš Maironio lietuvių literatūros muziejuje saugomo Algirdo Landsbergio archyvinio rinkinio.

Knyga skiriama Algirdo Landsbergio ir jo žmonos atminimui. 2014 metais sukanka 90 metų nuo Algirdo Landsbergio gimimo ir 60 metų nuo jo romano „Kelionė“ išleidimo. Literatūros mylėtojams puiki proga prisiminti svarbų lietuvių išeivijos rašytoją.

TEATRŲ IR KONCERTŲ SALĖSE

Karita Mattila sugrįžimas į Ravinia

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Praėjo net trylika metų nuo tada, kai „Vėjų miesto“ melomanai pirmąsyk Ravinia muzikos festivalyje žavėjosi soprano Karita Mattila dainavimu. Pirmadienį, rugpjūčio 10 d., po tikrai ilgos pertraukos suomių operos primadona sugrįžo į Martin teatro sceną. Seniai lauktas koncertas įvyko – tačiau ne toks, kokio buvo tikėtasi.

1960 m. Suomijoje gimusi Karita Mattila sėkmingai dainuoja pagrindiniuose pasaulio teatruose – Metropolitan Opera New York, Royal Opera House Londone, Théâtre du Châtelet ir Opéra Bastille Paryžiuje, Lyric Opera Čikagoje, San Francisco Opera, Houston Grand Opera, Wiener Staatsoper, Roy Thomson Hall Toronte, Großes Festspielhaus Salzburge bei kitur.

1983 m. Karita Mattila baigė dainavimo studijas pas Liisa Linko-Malmö Sibelius muzikos akademijoje Helsinkyje. Toliau tobulino savo balsą pas Vera Rozsa Londone. Tais pačiais metais Mattila laimėjo ką tik įsteigtą konkursą „Cardiff Singer of the World“. 1985 m. įvyko jos debiutas Covent Garden Londone Mozarto operoje „Così fan tutte“ ji atliko Fiordiligi partiją. 1988 m. Mattila Vienos operoje dainavo Emma Schuberto „Fierabras“, kuri pirmą kartą buvo transliuojamas per televiziją. Po dvejų metų ji jau kviečiama dainuoti JAV. 1990 m. Karita Mattila debiutavo Metropolitan operoje Donna Elviros vaidmeniu Mozarto „Don Giovanni“. 1994-aisiais ji dainavo ispanams Madride, atlikdama Tatjanos vaidmenį Čaikovskio operoje „Eugenijus Oneginas“, 1996-aisiais įvyko jos debiutas Paryžiuje – Richard Wagner „Lohengrine“ bei Giuseppe Verdi „Don Carlos“.

Jos talentas ne kartą buvo įvertintas prestižiniu „Grammy“ apdovanojimu už geriausią metų operos įrašą: 1998 m. – Richard Wagner „Die Meistersinger von Nürnberg“, 2004 m. – Leoš Janáček „Jenůfa“. 1998 m. už Elisabeth „Don Carlos“ Karališkoje operoje Londone jai buvo paskirtas apdovanojimas „Evening Standard Ballet, Opera and Classical Music“. 2001 m. „The New York Times“ paskelbė Mattila metų dainininke – už jos pasirodymą Beethoveno „Fidelio“ Metropolitan operoje. Tais pačiais metais už išskirtinius pasiekimus operos žanre Mattila buvo pristatyta „Laurence Olivier“ žymeniui.

2004-aisiais New Yorko recenzentai, išgirdę Mattila dainuojančią Richard Strauss „Salome“ bei kiek vėliau Leoš Janáček „Kát'a Kabanová“ tvirtino, jog „kai bus rašoma Metropolitan operos šimtmečio istorija, joje atskiras skyrius turės būti skirtas Karita Mattila. 2005 m. žurnalas „Musical America“ paskelbė suome „Musician of the Year“ apibūdindamas ją kaip artistę, kuri „nuolat atnaujina senstančią muzikos formą“. „BBC Music Magazine“ 2007 m. įtraukė Mattila įrašus į geriausių sopranų dvidešimtuką.

Atrodo, dar visiškai neseniai matėme Mattila Lyric operos scenoje ir

Jautriausiai skamba dainos atliekamos gimtąja kalba. Akimirka iš Karita Mattila koncerto.

L. Miliausko nuotr.

žavėjomės jos Kat'a Kabanova. Tad entuziastiškai vykau į jos koncertą Martin teatre. Mažytė salė nebuvo pilna. Scenoje pasirodė gražiai pasipuošusi Mattila. Galbūt primadonai buvo sunku susigyventi su mintimi, kad dainuoja mažam žiūrovų skaičiui? Ar tą vakarą kitos priežastys neleido jai būti aukštumoje? Pradžioje Mattila atliko keturias gerai žinomas Brahms dainas, iš kurių gal tik „Vergebliches Ständchen“ sudainavo įtikinamiau. Ir iškart nušvito, patenkinta savo dramatiškumu. Tačiau vos jai pradėjus Henri Duparc „Chanson triste“ supratau – čia gerai nesibaigs. Jos prancūzų kalba buvo visiškai nesuprantama, o ji pati atrodė pasimetusi. Pirmoje dalyje dainininkės akys kryo ne žiūrovų link, o į scenos grindis. Per pertrauką scenos priekyje ant grindų buvo pritvirtintas papildomas mikrofonas. Gelbėjimo ratas solistei?

Tačiau ne viskas tą vakarą buvo taip blogai. Pirmoje koncerto dalyje puikiai nuskambėjo keturios Jean Sibelius dainos. „Flickan kom ifrån sin älsklings möte“, kurioje Mattila sugebėjo atskleisti humoristinę dvasią, nors ir daugumai nesuprantama suomių kalba, buvo atlikta be priekaištų (suprasti padeda programėlėje pateikti dainų vertimai). Antroje dalyje šauniai nuskambėjo kito suomių kompozitoriaus – Aulis Sallinen „svajonių“ dainų ciklas „Neljä laulua unesta“ (ž. Paavo Haavikko). Ypač dramatiškai buvo atlikta daina „Ei mikää virta“ – ji tapo didžiausia šio koncerto puošmena. Čia pat išryškėjo dar svarbesnis faktas – atlikėja jaučiasi kaip žuvis vandenyje, kai dainuoja savo gimtąja kalba!

Tik pasibaigus koncertui Mattila atsipalaidavo. Po pirmojo biso sulaukė audringų plojimų, apsidžiaugė, išbučiavo pianistą Bryan Wagorn, pradėjo scenoje šmaikštauti bei pasakoti anekdotus. Gaila, kad ji taip nepasielgė koncerto pradžioje. Gal tuomet būtų saugiau pasijutusi ir geriau dainavusi? O gal suomei Karita Mattila žymiai saugiau dainuoti milžiniškame operos teatre pasislėpus už grimo ir kostiumų nei koncertuoti trejetui šimtų žiūrovų kameriniame teatre?

Kaip ten bebūtų, Ravinia sezonas tęsiasi. Artimiausiomis dienomis me-

lomanai turės galimybių pasidžiaugti šiais festivalio renginiais: rugpjūčio 15 d. – Richard Wagner operos „Skrajantysis olandas“ koncertiniu variantu; rugpjūčio 16 d. – kino filmu „Star Trek“ su orkestro palyda; rugpjūčio 25 d. – programa „From Broadway to Hol-

lywood“ (pianistas Richard Glazier); rugpjūčio 26. – „The Piano Guys“; rugpjūčio 29–30 d. – Santana. Daugiau apie sezono repertūrą sužinosite apsilankę festivalio svetainėje www.ravinia.org ar paskambinę į bilietų kasą tel. 847-266-5100.

MANO VIRTUVĖ

Ruginės duonos gira

Kaip žinia, duonos išmesti nevalia. Iš apdžiūvusios (ar specialiai sudžiovintos) duonos pasigaminkite giros.

5 litrams reikės:

8–10 riekelių juodos ruginės duonos
5 l (apie galoną su ketvirčiu) virinto vandens
1 1/2 puodelio cukraus
20 g (0,7 oz) mielių
1 apelsino (arba 1/2 apelsino, 1/2 citrinos)

Sudžiūvusios duonos riekes sudėlioti ant skardos ir įkišti į 180 C (350 F) karštumo orkaitę, kad lengvai apskrustų (10–15 min. – žiūrėti, kad nesudegtų).

Ištraukus iš orkaitės sudėti duoną į didelį puodą ir užpilti 5 l karšto virinto vandens. Palaikyti uždengtą puode 3–4 val.

Jei užplikysite duoną pavakare, tai prieš einant miegoti galėsite nukošti ir pagaminti girą, o ryte ji jau bus lengvai įrūgusi, bet ne per stipri – tinkama gerti vaikams.

Taigi, po kelių valandų mirkymo duoną reikia perkošti, kad gėrime nebūtų smulkių gabaliukų. Gautą skystį supilti į 5 l talpos stiklainį (ar kitą indą).

Pastaba: Jeigu nukošus skystį jo atrodys per mažai, ant duonos tyrės galima dar užpilti atvėsinto virinto vandens, palaikius 10 min. perkošti ir papildyti stiklainį.

Į stiklainį įpilti 1 1/2 puodelio cukraus ir išmaišyti, kad jis ištirptų.

Įtrupinti 20 g mielių (nedėti mielių, kol skystis neataušęs).

Į girą dedamos razinos ar kmynai, tačiau man labiau patinka pridėti dalimis supjaustytą apelsiną (arba pusę apelsino, pusę citrinos).

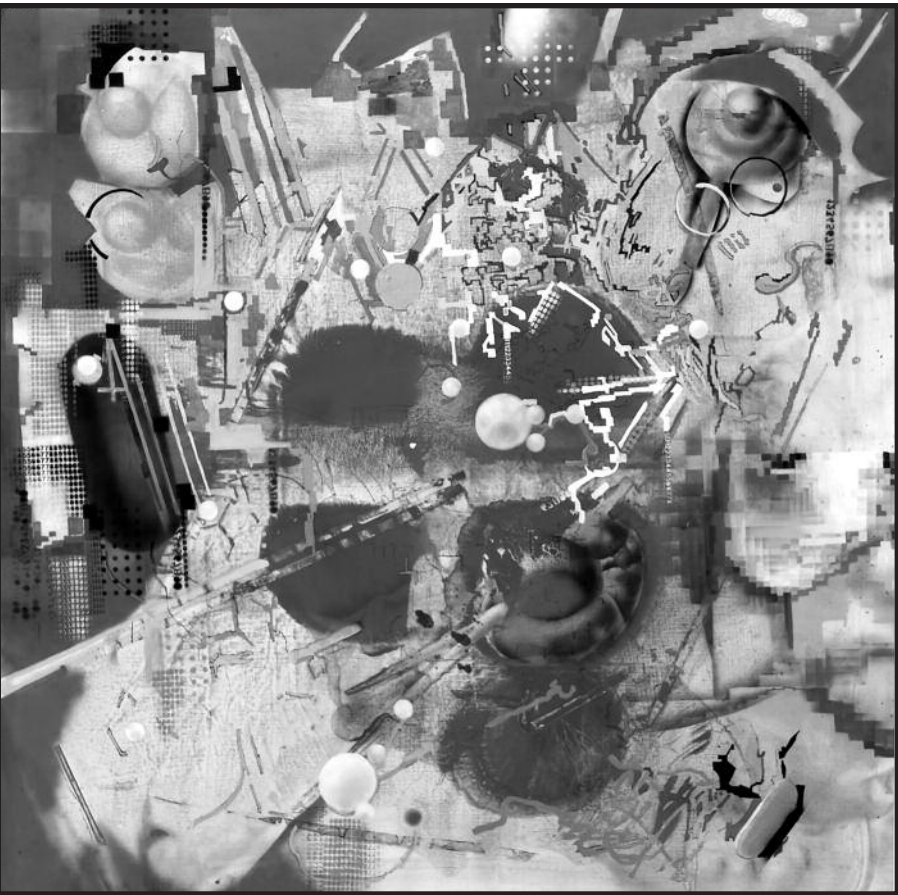
Jei visa tai paruošėte iš vakaro, ryte reikia išimti apelsiną (jį nuspaudus), nugriebti putas ir išklodus sietelį marle (cheesecloth) vėl perkošti – kad nebūtų drumzlių. Supilstyti girą į mažesnius indus (pvz., 1 l stiklainius) ir dėti į šaldytuvą. Po maždaug 1 val. jau bus galima ragauti. Tikiuosi, jums patiks giros skonis, o ypač – nuostabi gintarinė jos spalva!

Jūsų Indrė

Mįslingas meno pasaulis

Atkelta iš 5 psl.

Akrylas ir polimeras ant drobės, kūrinys „Untitled“ 2014 m., 48 x 48 colių dydžio.
Asmeninio archyvo nuotraukos

– Jūsų kūryboje galima pamatyti ne tik tradicinių paveikslų, bet ir trijų dimensijų instaliacijų, kurios įtraukia žiūrovą į absoliučiai kitą erdvę ir priverčia susimąstyti apie savo būtį. Kur semiatės įkvėpimo savo kūriniais ir instaliacijoms?

– Trimatės instaliacijos man buvo bandymas su spalva visiškai „nulipti nuo sienos“. Aš tai traktavau kaip kitokią tapybą. Erdvė – oras ar eteris man atstojo drobę, ir visokios spalvos vielos – piešinio tęsinį, ryški spalva ant permatomų paviršių, lyg išsiptylusi toje erdvėje – visa tai turėjo sukurti jausmą, kad esi paveikslu viduje.

Pirmiausia noriu pasakyti, kad New Yorkas mane įkvėpė ieškoti naujų ėjimų savo tapyboje. Mane įkvepia judėjimas: kai važiuoju metro traukiniu – tuo metu mano galvoje gimsta daug įdomių minčių. Įkvepia žmogaus sąmonės ir jausmų sukuriamos struktūros, kopijos: miestai, muzika, meno kūriniai, technologija. Įdomu mąstyti apie žmonijai būdingą norą kopijuoti savo fizinį kūną ir protą: pratęsti į mašinas, robotus, internetą, kosminius laivus. Mobilus telefonas – komunikacijos priemonė, į kurią bežiūrint pastebiu dar vieną žmogaus sąmonės evoliucinę variaciją, tuo pačiu metafiziškai suvokiu, kad žmogaus protas taip pat turi sugebėjimų komunikuoti telepatiškai.

– Kurdama savo kūrinius remiatės Neurogenezės teorija ir ją siejate su savo gyvenimiška patirtimi. Ar galėtumėte apie tai papasakoti plačiau ir kaip atradote šią paralelę?

– Tęsiant anksčiau pasakytas mintis, man be galo įdomu bandyti suvokti, kaip neuronų tinklainė, tokia panaši į teleskopų nuotraukose kosminę tarpgalaktinę matricą, atspindi, sakykim, manyje. Sprogimas kažkur kosmose panašus į mikroskopinį sinaptinį impulsą tarp neuronų – o aš gal tuo metu galvoju apie kokį nors vaikystės emocinį išgyvenimą... Neuregenėzė – neuronų gimimo ir jų integracijos procesas. Tas procesas vyksta ne tik vaiko, bet ir suaugusio žmogaus smegenyse. Bet turi vykti smegenų veiklos

stimuliacija, kaip aplinkos pakeitimas, naujos žinios. Aš panaudojau šiuos mokslo atradimus asmeniškai sau kaip atspirties tašką, iš kurio galėjau sukurti tapybines variacijas. Man tapo aišku, kaip „suorganizuoti“ ir vizualiai išspręsti pačias intencijas, perteikti intensyviuosius potyrius. Tai perėjimas iš vienos, tau pažįstamos laiko kapsulės su vaikystės turiniu ar tos prigimtinės sockultūrinės sistemos prie kitos, naujos, svetimos, užgriuvusios savo informacija ir nebūtais patyrimais. Skaitydama apie neurogenėzė aš vizualiai pamačiau kaip didžiulį smegenų žemėlapi – neuronų tinklainėje vykstančias elektros iškrovas – visus tuos savo patyrimus byrančius į laiko fragmentus, visą tą judančią erdvę, kuri atsiverė kaip mano pačios mąstymo proceso autoportretas. Pabandžiau tapybos darbą pratęsti į 3 dimensijas. Ir visas tas tapybos procesas, kurio pagrindas yra jausminis, yra tolygus sąsiuvinio juodraščiui. Kuriamos dėmės, pabraukymai tušu, žymės ir detalės, persimato vienas per kitą, bet susikomponuoja į vientisą viziją. Šiuo metu, aš visa tai bandau išspręsti dvejose dimensijose, nes pačiai tai be galo provokuojantis uždavinys – išgauti erdvės su paraleliniais įvykiais pojūtį plokštumoje.

– Esate eksponavusi savo kūrinius daugelyje asmeninių ir grupinių parodų. Suprantama, kad kiekviena paroda buvo savaip unikali ir ypatinga, bet kuri paroda Jums, kaip menininkei, paliko didžiausią įspūdį?

– Be abejo, niekad neužmiršiu savo parodos atidarymo didelėje erdvėje, 22 gatvėje Chealsea, Annina Nosei galerijoje. Ši meno žinovė dirbo su žinomais dailininkais, tokiais kaip Jean-Michel Basquiat, Barbara Kreuger, Shirin Neshat ir daugeliu kitų. Svarbiausia buvo tai, kad galėjau sukurti parodoje savo vienos viziją ir kad turėjau galimybę parodyti nemažai didelio formato darbų. Tos vizijos pristatymas, ko gero, – prasmingiausias aspektas parodų organizavime. Pavadinau ją „Biomorphic Automata“. Tada suėjo didelė New Yorko meno pasaulio žmonių tarptautinė grupė. Viskas buvo

parduota, svečių knygoje prirašyta be galo daug gerų atsiliepimų. Jaučiausi nuostabiai.

– Kokie artimiausi Jūsų kūrybiniai planai?

– Šiuo metu esu kūrybiniame procese – turiu užbaigti daugybę drobių. Kiekvienais metais dalyvauju parodose. Naudojuosi laisve be planų ir esu susikaupusi ties naujų darbų idėjomis.

– Kur mūsų skaitytojai galėtų susipažinti plačiau su Jūsų kūryba ir galbūt įsigyti jiems patikusį kūrinį?

– Daugiausia mano darbų yra įsigiję italų kolekcininkiai Romoje ir Bolonijoje, taip pat darbai yra privačiose kolekcijose Paryžiuje, New Yorke, Miami. Iš kolekcininkų galiu išskirti menininką, kuris kūrė filmus kartu su Andy Warhol, Gerard Malan-

ga, pačia Annina Nosei ir Miumiu Prada. Džiaugiuosi, kad susidomėjimas auga ir Lietuvoje. Išeivijos meno fondas „Lewben Art Foundation“ Vilniuje išigijo mano tapybos darbų, kurie pristatyti Vilniaus Kvadrionalėje 2014. Mano kūriniai buvo rodomi Vartų galerijoje, Vilniuje. Galima pasiteirauti šioje galerijoje mano tapybos ir piešinių. Jei kam įdomu, kviečiu apsilankyti interneto puslapyje www.ievamediodia.com, kurį netrukus papildysiu naujų kūrinių nuotraukomis.

– Ačiū Jums už gilią mintis ir pamąstymus, o taip pat už galimybę iš arti pažvelgti į tokį mįslingą menininko pasaulį. „Draugo“ vardu linkime Jums kuo didžiausios sėkmės kuriant menines vertybes ir garsinant Lietuvos vardą.

Siūloma įteisinti elektroninį balsavimą

Teisingumo ministerija siūlo, kad kitų metų rudenį vyksiančiuose Seimo rinkimuose išankstinio balsavimo metu būtų galima balsuoti miestų ir rajonų savivaldybėse įrengtuose elektroniniuose balsavimo terminaluose. Tokia tvarka galėtų ir referendumo metu, jeigu Seimas nuspręstų jį paskelbti.

Tokiems Teisingumo ministerijos siūlymams trečiadienį pritarta Vyriausybės posėdyje, o dėl parengtų įstatymų projektų turės balsuoti Seimas. „Elektroniniai terminalai sumažintų rinkimų administravimo kaštus, palengvintų jų administravimą, padarytų balsavimo procesą patogesnę neįgaliesiems ir, svarbiausia, užkirstų kelią balsų pirkimui“, – sako iniciatyvos autorius, teisingumo ministras Juozas Bernatonis.

Šiais metais vykstant savivaldybių rinkimams, buvo anuliuoti trijų savivaldybių rinkimų rezultatai dėl pažeidimų per išankstinį balsavimą apygardose. Dėl šių pažeidimų teko rengti pakartotinius rinkimus, kurie valstybės biudžetui kainavo apie 1,5 mln. eurų. Elektroninių terminalų naudojimas per rinkimus padėtų išspręsti tokias situacijas.

Balsuojant elektroniniuose balsavimo terminaluose, nebeliktų vokių, į kuriuos įdedamas rinkėjo balsas, todėl tokių rinkimų pažeidimų, kuomet pažeidžiamas balsavimo vokas, nebeliktų. Atvykęs balsuoti į savivaldybę, rinkėjas apygardos rinkimų komisijos nariams pateiktą asmens dokumentą ir gautų prieigą prie elektorinio balsavimo įrenginio. Balsavimo kabinoje esančio įrengi-

nio ekrane rinkėjui būtų pateikiamas rinkimų ar referendumo biuletenis, kurį jis užpildo ir ekrane patvirtina savo pasirinkimą.

Rinkėjui balsavus elektroniniame balsavimo įrenginyje, įrenginys išspausdintų rinkėjo užpildytą biuletenį (kaip atsarginę kopiją), kad rinkėjas galėtų įsitikinti savo balso pasirinkimu. Rinkėjui elektroninio balsavimo įrenginyje patvirtinus, kad išspausdintas biuletenis atitinka jo paduotą balsą, jis automatiškai būtų įmetamas į balsadėžę. Jei išspausdinto biuletenio turinys nesutaptų su rinkėjo patvirtintu pasirinkimu, rinkėjas balsavimo įrenginio ekrane pažymėtų iš-

spausdintą biuletenį negaliojančiu ir galėtų balsuoti pakartotinai. Kai rinkėjo patvirtintas biuletenis patenka į balsadėžę, balsavimas elektroninio ryšio priemonėmis pasibaigtų.

Užpildyti ir rinkėjo patvirtinti biuleteniai būtų užkoduojami elektro-

niniame balsavimo įrenginyje ir saugaus elektroninio ryšio priemonėmis perduodami Vyriausiajai rinkimų komisijai. Pasibaigus balsavimui iš anksto, apygardos rinkimų komisija užantspauduotų balsadėžę, į kurią automatiškai buvo įmesti išspausdinti rinkimų biuleteniai, ir perduotų ją Vyriausiajai rinkimų komisijai.

Ankstesnė balsavimo paštu tvarka liktų ligoninėse, namuose, laivuose, plaukiojančiuose su Lietuvos vėliava, ir kitais įstatymo numatytais atvejais.

ELTA

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Kviečiame jus į Pasaulio lietuvių centro** metinę gegužinę! Muzika, šokiai, lietuviškas maistas, žaidimai vaikams, mugė ir loterijos traukimas! Įėjimas ir automobilio pastatymas nemokamas. Atvažiuokite patys, atsivežkite savo šeimą, pakvieskite draugus! Kartu smagiai praleiskime vasaros popietę! Laukiame jūsų Pasaulio lietuvių centro kiemelyje rugpjūčio 30 d. 12 val. p. p. Adresas: 14911 127th St. Lemont, IL 60439. Informacija tel. 630-257-8787.

■ **Čiurlionio galerija Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave, Chicago, IL 60636)** rugsėjo 11 d. 7:30 val. v. meno mylėtojus maloniai kviečia į dailininkės Nijolės Rasmussen (Denver, CO) tapybos parodos atidarymą. Parodos atidaryme dalyvaus autorė.

■ **Rugsėjo 13 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. PLC didžiojoje salėje** vyks Lietuvos Dukterų draugijos iškilmingas metinis pokylis „Rudens pietūs“. Įdomi programa, gardžios vaišės, loterija.

Švęskime Žolinę

Lemonto LB apylinkės valdyba kviečia dalyvauti Žolinės šventėje, kuri vyks **rugpjūčio 16 d. po 11 val. r. šv. Mišių PLC kiemelyje.** Bus skanaus maisto, pramogų, vyks loterija.

Ar esate pasiruošę išmokti šio krašto kalbą?

Rudenį Pasaulio lietuvių centre vėl vyks anglų kalbos kursai. Klasėje kalbama bus tik angliškai! Lavinsite savo anglų kalbos žodyną, gramatiką ir tarimą. Išmoksate kasdieninių daiktų pavadinimus, kaip susikalbėti parduotuvėse bei gydytojų kabinetuose ir kaip bendrauti įvairiose situacijose. Darysite klaidas! Mokytoja jas ištaisys! Kviečiame tobulėti su mumis. Šie kursai organizuojami Jums!

Pradėkite savo pažangos kelionę – skambinkite į Pasaulio lietuvių centro raštinę

tel. 630-257-8787

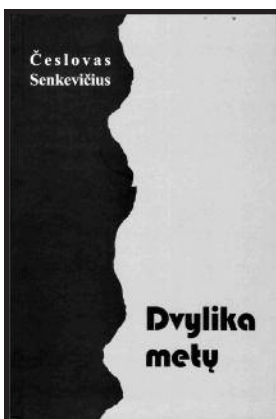
Česlovo Senkevičiaus
vedamųjų rinkinys

„DVYLIKA METŲ“

Gerą vedamąjį parašyti yra nelengva. Turiningus, apmąstytus, gražia kalba parašytus vedamuosius sukurti gali tik retas talentas. Toks talentas yra Česlovas Senkevičius, per ketvirtį amžiaus „Tėviškės žiburiams“ parašęs daugiau kaip 1 200 vedamųjų.

Pirmoji Č. Senkevičiaus vedamųjų rinktinė „Penki taškai...“ pasirodė 2004 metais. Geriausi pastarųjų dvylikos metų vedamieji sugulė į knygą „Dvylika metų“ – kiekvieniems metams autorius atrinko po šešis straipsnius. Knygą išleido Pasvalio Mariaus Katiliškio biblioteka ir leidykla „Naujasis lankas“. Pasvalys – Česlovo Senkevičiaus gimtinė. Autorius nebijo kandaus žodžio, bet juk tokie ir turėtų būti vedamieji – taiklūs ir kartais kandūs.

Rinktinę „Dvylika metų“ galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje.
Kaina – 20 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.) Teiraukitės tel. 773-585-9500.

Bendruomenės diena!

Mišios sekmadienį, rugsėjo 27 d., 11 val. r.
Palaimintojo Jurgio Matulaičio Misijoje

Sutvirtinimo sakramentą jaunimui suteiks
prelatas Edmundas Putrimas

po mišių kviečiame pabendrauti ir pasivaišinti
(vaikams ir moksleiviams vaišės nemokamos)

LAUKSIME VISŲ!

Palaimintojo Jurgio Matulaičio Misija
14911 127th St. Lemont, IL 60439

SVEIKATOS MUGĖ

šeštadienį, rugpjūčio 22 d.

St. Gall parapijoje

5500 S. Kedzie Ave.

Chicago, Illinois 60629

Rengia Katalikų labdaros organizacija – Catholic Charities

Mugė vyks nuo 10 val. r. iki 1 val. p. p. Registracija – nuo 9 val. r. iki 10:30 val. r. Jos metu nemokamai galės pasitikrinti sveikatą ir suaugusieji, ir vaikai. Nereikės jokių tapatybę įrodančių dokumentų. Bus galima pasitikrinti regėjimą, dantų būklę, kraujo spaudimą ir kt. Norintieji pasitikrinti gliukozės kiekį kraujyje turi ateiti nepusryčiaavę. Norintieji paskiepyti vaikus turi pristatyti buvusių skiepų sąrašą. Bus teikiama informacija apie sveikatos priežiūrą, nemokamas arba nebrangias medicininės bei socialinės paslaugas, konsultuojama imigracijos ir šeimų susijungimo klausimais. Daugiau informacijos **tel. 312-655-7596**.

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Pasidalinkite nuomone

facebook

www.facebook.com/draugolaikrastis